

PROGRAM ROZVOJA OBCE VELKÉ KRŠTEŇANY (2024-2031)

Schválený dňa: 13.12.2023

Uznesenie číslo : 91/XII/2023

Verzia 1.0

Obsah

Úvod.....	3
ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ	6
A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	6
A.1.1 Základná charakteristika obce	6
A.1.2 História obce.....	8
A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie	8
A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia	10
A.1.5 Trh práce a sociálna situácia.....	18
A.1.6 Hospodárska základňa	21
A.1.7 Občianska vybavenosť	23
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor.....	24
A.1.9 Bývanie a bytový fond.....	25
A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra, cestovný ruch	26
A.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce.....	29
A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	31
A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	33
A.3.1 SWOT analýza.....	33
A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov	35
A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu	37
ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ	39
ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	42
C.1 Hospodárska prioritná oblasť.....	42
C.2 Sociálna prioritná oblasť.....	43
C.3 Environmentálna prioritná oblasť	45
ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ	46
D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie.....	46
D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie	47
D.3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce.....	54
*ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ	57
E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	57
Záver.....	59
Prílohy Programu rozvoja obce	60

Úvod

Program rozvoja obce (ďalej aj ako PHSR) predstavuje spolu s územným plánom (v prípade, že ho má obec vypracovaný) základný a kľúčový dokument pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach na danom území. Tento dokument formuluje predstavu obce o budúcnosti spolu s činnosťami a projektami na jej zabezpečenie. PHSR systémovo a koncepcne analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektami so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie by malo byť zárukou, že tento strategický dokument nebude len zbytočne rozsiahlym a popisným zoznamom nereálnych plánov (zoznamom zámerov, na ktoré obec nemá dostatok finančných prostriedkov), ale bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality životnej úrovne obyvateľov na vybranom území. Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý by mal reflektovať nadradené strategické dokumenty na úrovni okresu, kraja či štátu, ktoré majú dosah na obec a jej územie. Zároveň je viac alebo menej napojený aj na iné strategické dokumenty viažuce sa na územie obce.

Jednotlivé kapitoly Programu rozvoja obce sú v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. Ten uvádza 5 častí, ktoré strategický dokument musí obsahovať: analytická, strategická, programová, realizačná a finančná časť. Dokument je zároveň v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vydal Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (v znení jej aktuálnej verzie).

Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

Program rozvoja obce bol spracovaný na základe potrieb obce Veľké Kršteňany, ktoré vychádzali hlavne z končiacieho sa programového obdobia a tiež z faktu, že pôvodnému programu rozvoja obce končila platnosť a aktuálnosť vzhľadom na formujúce sa nové strategické dokumenty nadradeného charakteru. Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Veľké Kršteňany bola schválená obecným zastupiteľstvom dňa 09.06.2023.

Formulár č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

VSTUPNÁ SPRÁVA PRE SPRACOVANIE/AKTUALIZÁCIU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Veľké Kršteňany 2024-2031
Forma spracovania	Spracovanie Programu rozvoja obce Veľké Kršteňany vykonávala externá firma v súčinnosti s obcou a v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja- v znení aktuálnej verzie. Dokument bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania dokumentu bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu. Ten zodpovedal za celkovú koordináciu a pozostával z externých odborníkov a zo zástupcov obce. Riadiaci tím obce Veľké Kršteňany pozostával z nasledovných členov:

	Riadiaci tím		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci / organizácia	Činnosť v riadiacom tíme
	Vladimír Kopál	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu
	Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
	Mgr. Jana Minárechová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa
	Pre potreby spracovania dokumentu bola tiež zriadená skupina- prípravný tím, zo zástupcov obce. Tá zodpovedá za obsahovú stránku Programu rozvoja obce Veľké Kršteňany a plní rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania programu rozvoja obce. Členmi pracovnej skupiny boli:		
	Zoznam členov prípravného tímu		
	Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR
	Mgr. Martina Gašparovičová	poslanec oz	Koordinátor PHSR
	Ing. Igor Kopál	poslanec oz	Koordinátor PHSR
	Mgr. Monika Kopálová	poslanec oz	Koordinátor PHSR
	Bc. Marek Krištín	poslanec oz	Koordinátor PHSR
	Jozef Straka	poslanec oz	Koordinátor PHSR
	Členovia riadiaceho tímu a prípravného tímu navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby (osobne, telefonicky, e-mailom). Do procesu spracovania dokumentu bola zapojená verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli. Taktiež ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Dotazníky pre občanov boli analyzované a zapracované do procesu tvorby Programu rozvoja obce Veľké Kršteňany. Dokument bol vo finálnej časti prerokovaný a schvaľovaný na zastupiteľstve.		
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 05/2023 – 12/2023		
Financovanie spracovania	Rozpočet obce		

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce Veľké Kršteňany bol odhadnutý na 7-8 mesiacov. Nasledovná tabuľka predstavuje indikatívny harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí, ktoré musí Program rozvoja obce obsahovať.

Formulár č. 2 – Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce												
Termín (mesiac v roku)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci harmonogramu bolo potrebné najskôr vypracovať Vstupnú správu pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Veľké Kršteňany, ktorá tvorila podklad pre externú firmu na začatie prác na dokumente. Vstupná správa bola schválená na zastupiteľstve obce. V ďalších krokoch nasledovalo zverejnenie informácie o tom, že sa spracováva dokument Program rozvoja obce Veľké Kršteňany na roky 2024-2031, tlač a distribúcia dotazníka pre občanov, zverejnenie dotazníka online, získanie podkladov pre analytickú časť, analyzovanie vnútorného a vonkajšieho prostredia- najmä za účelom získania vstupných informácií do programovej časti.

Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickú vizie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickú a programovej časti PHSR. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania PHSR spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie PHSR zastupiteľstvom.

Metódy zapojenia verejnosti do prípravy Programu rozvoja obce

Vzhľadom na charakter dokumentu, ktorý je zameraný na rozvoj života v obci vo všetkých oblastiach, bolo potrebné do procesu jeho tvorby zapojiť aj širokú verejnosť. Ich názory a podnety predstavovali podklad pre tvorbu a plánovanie projektov, ktorých cieľom je skvalitnenie života v obci. Hlavnou metódou zapojenia občanov do tvorby dokumentu bol dotazníkový prieskum, ktorý sa realizoval klasickou papierovo formou a tiež bol dostupný online na vyplnenie. Občania boli informovaní o tvorbe dokumentu cez sociálne siete, stránku obce, vývesnú tabuľu či prostredníctvom rozhlasu.

Východiskové strategické a koncepcné dokumenty

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Veľké Kršteňany boli definované ciele a opatrenia v súlade so strategickými a programovými dokumentami lokálneho, regionálneho a národného významu. Ich zoznam je súčasťou Vstupnej správy pre spracovanie/ aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce. Vstupná správa tvorí prílohu tohto dokumentu.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť Programu rozvoja obce je založená na databáze informácií a ukazovateľov. Obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Zameriava sa tiež na odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce s ohľadom na udržateľný rozvoj. Analytická časť obsahuje analýzu vnútorného aj vonkajšieho prostredia.

A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných najmä zo štatistických údajov a prieskumov. Číselné údaje sú uvedené v tabuľkách alebo v grafoch, pričom obsahujú krátky písomný komentár. Analýza vnútorného prostredia vychádza z geografických a demografických daností územia a tiež z jeho histórie.

A.1.1 Základná charakteristika obce

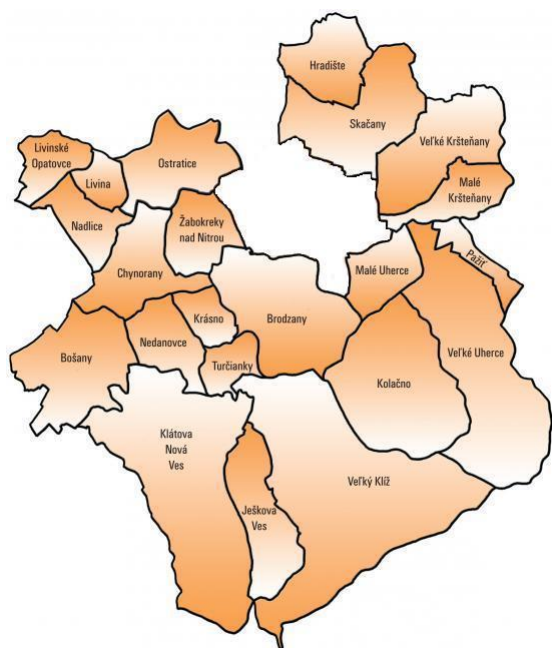
Obec Veľké Kršteňany patrí do Trenčianskeho kraja a je súčasťou okresu Partizánske. V rámci sídelnej štruktúry Trenčianskeho kraja i okresu Partizánske plní obec funkciu samostatného sídla. Veľkosťou patrí medzi väčšie katastrálne územia okresu Partizánske. Obec susedí na severe s obcou Nitra, na západe s obcou Skačany, na východe s obcou Bystričany a na juhu s mestom Partizánske a obcou Malé Kršteňany.

Obr. č. 1: Kraje Slovenskej republiky

Zdroj: <https://www.poznajslovensko.sk/regiony-okresy-mesta-obce>

Obr. č 2 : Obce okresu Partizánske

Zdroj: <https://www.masstredneponitrie.sk/popis-uzemia.html>

Tabuľka č. 1: Základné údaje o obci a kontaktné údaje

Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Partizánske
Región	Stredné Ponitrie
Poloha	48°38'42"S 18°24'52"V
Nadmorská výška	215 m n. m.
Rozloha	13,48 km ² (1 348 ha)
Počet obyvateľov	598
Hustota obyvateľov	44,36 obyv./km ²
ŠÚJ	505706
Kontaktné údaje	
Adresa	Veľké Kršteňany 157, 958 03 Partizánske 3
Telefón	+421/38/748 51 38
E-mail	obecvelkekrstenany@gmail.com
WEB stránka	www.velkekrstenany.eu

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec je členom **Regionálneho združenia miest a obcí regiónu Stredné Ponitrie** (RZMO Stredné Ponitrie), ktorého cieľom je chrániť práva a záujmy obcí, zjednocovať ich postup pri vykonávaní úloh zverených obciam, aktívne vplývať na rozvoj samosprávnych funkcií a navrhovať prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska alebo samostatne ústredným orgánom štátnej správy riešenie kompetenčných problémov medzi samosprávou a štátnou správou.

Obec je členom **Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie** o. z., ktoré funguje na princípoch prístupu LEADER.

A.1.2 História obce

Najstaršie stopy pravekého osídlenia vo Veľkých Kršteňanoch a jeho okolí siahajú do staršej doby kamennej. Archeologicky doložené osídlenie na území obce pochádza z obdobia neolitu. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1310. Je však pravdepodobné, že dedina jestvovala už dávno predtým. V roku 1310 sa Veľké Kršteňany spomínajú ako súčasť samostatného Oslianskeho komitátu. V roku 1321 je však už táto správna jednotka evidovaná ako súčasť Tekova.

O Veľkých Kršteňanoch staršia literatúra tvrdila, že patrili Nitrianskemu biskupstvu od jeho obnovenia začiatkom 12. storočia. Novšie bádanie však toto tvrdenie spochybnilo. Diplomatickou analýzou sa totiž podarilo dokázať, že údaje o starobyľom biskupskom majetku sa nachádzajú vo sfalšovanej listine. Pravdou však je, že Veľké i Malé Kršteňany sa nakrátko stali biskupským majetkom roku 1310, keď ich biskupstvu daroval šľachtic Abrahám Rufus. Keď sa to dozvedel Matúš Čák , vyslal do dedín svojich vojakov, ktorí prinútili dedinčanov presťahovať sa aj so svojim hnutelným majetkom do Bánoviec. Dokonca nechal rozobrať a previezť aj súčasný drevený dom. Vo Veľkých Kršteňanoch sa nenachádzal až do novoveku žiaden sakrálny objekt. Dedina bola filiálkou blízkych Malých Krštenian.

Koncom 16. storočia bolo vo Veľkých Kršteňanoch 47 domov, čo dedinu zaraďuje medzi väčšie sídla Oslianskeho dištriktu. Z nich len 2 domy boli od daní oslobodené - dom miestneho richtára a dom obecného pastiera. V novoveku sa Kršteňanci venovali okrem obrábania svojich polí aj dedinskému remeslu a povozníctvu.

Na rozhraní 13. a 14. storočia patrila obec do Zvolenskej stolice. Neskôr až do roku 1848 do Tekovskej stolice. Od roku 1850 sa Kršteňany dostali do Dolnonitrianskej župy, od roku 1867 opäť do Tekovskej župy až do roku 1922, keď boli staré župy zrušené. Od roku 1923 sa časť okresu Oslany spolu s Veľkými Kršteňanmi stala súčasťou okresu Topoľčany, ktorý patril do veľkej Nitrianskej župy. Po zrušení veľkých žúp v roku 1927 bola v ďalšom roku zavedená krajinská správa. Sídlo notárskeho úradu pre obec bolo naďalej v Šimonovanoch. Od roku 1949 do roku 1960 bola obec Veľké Kršteňany súčasťou nového okresu Partizánske. V roku 1960 sa obec po zrušení okresu Partizánske stala súčasťou okresu Topoľčany, ale po jeho rozdelení v r. 1996 bola začlenená do okresu Partizánske a Trenčianskeho kraja.

A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie

Pod prírodnými podmienkami a životným prostredím si vieme predstaviť všetko to, čo nás obklopuje a nie je výsledkom ľudskej činnosti. Príroda tu bola už pred človekom a na jej vzniku nemá podiel. Na druhej strane človek výrazne do prírody a životného prostredia zasahuje a svojou činnosťou prírodu a životné prostredie mení.

Prírodné podmienky a životné prostredie sú v súčasnosti vystavované enormnej ľudskej činnosti, znečisťovaniu, poškodzovaniu. Ich veľkosť a kvalita klesá, čo je však celospoločenský jav a nie záležitosť jednej obce. Zároveň tiež v spoločnosti rezonuje snaha o ochranu prírody, vody a pôdy, živočíchov, zlepšenie kvality životného prostredia ako takého. Aj v tomto smere ide o vyššiu úroveň správy. Snahy o ochranu životného prostredia registrujeme na globálnej, medzinárodnej, národnej úrovni a následne sa samozrejme v podobe praktických riešení presúvajú do regiónov, okresov a obcí. Veľké Kršteňany ležia v južnom výbežku Strážovských vrchov na styku s Nitrianskou sprašovou pahorkatinou. Intravilán sa rozkladá pozdĺž Krštenianskeho potoka – ľavostranného prítoku Nitrice.

Geologické podmienky

Povrch chotára tvoria tret'ohorné uloženiny a druhohorné horniny. Severnú časť chotára zaberá južný výbežok Strážovských vrchov nazývaný Nitrické vrchy, presnejšie ich pododdiel – pohorie Drieňov. Veľká časť chotára sa nachádza v severnom výbežku Nitrianskej pahorkatiny, čím geograficky patrí k najsevernejším častiam Podunajskej nížiny. Podľa regionálneho geologického členenia Západných Karpát je súčasťou Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva. Priamo v strede obce sa vyskytuje nálezisko morských usadenín, patriacich do obdobia pred 45 miliónov rokov.

Pôdne podmienky

Dominujúcim pôdnym typom je hnedozem. Od nadmorskej výšky 260 m. n. m. sú lokalizované rendziny a hnedé lesné pôdy. V horských oblastiach dominujú vápence, dolomity. V západnej časti chotára sa vyskytujú oglejené hnedozeme. Výplň údolných rýh /oblasť medzi Skačanmi a Veľkými Kršteňanmi/ tvoria deluviálno-fluviálne sedimenty.

Klimatické a hydrologické podmienky

Klimaticky patrí obec do miernych zemepisných šírok, čiže prevláda nížinná, prevažne teplá klíma. Od pásma 300 m. n. m. už nastupuje mierne teplá horská klíma. Ročný priemer zrážok sa pohybuje od 600 do 800 mm. Snehová pokrývka trvá menej ako 100 dní.

Obec Veľké Kršteňany patrí po hydrogeologickej stránke do povodia rieky Nitry. Kršteniansky potok je ľavostranným prítokom Nitrice a tá zas pravostranným prítokom Nitry.

Ochrana prírody

Na udržiavanie prírodného dedičstva, zachovanie rozmanitosti a foriem života na Zemi, na obnovenie a racionálne využívanie prírodných zdrojov a na udržanie ekologickej stability slúži v SR zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon stanovil 5 stupňov územnej ochrany, pričom rozsah obmedzení sa zväčšuje so zvyšujúcim sa stupňom. Prvý stupeň ochrany platí na celom území Slovenska ako všeobecná ochrana.

Slovenská republika sa pristúpením k Ramsarskej konvencii zaviazala zachovávať a chrániť mokrade ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky "územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi.." (čl.1. ods.1). Mokrade sa na území obce nenachádzajú.

Celé územie extravilánu je poľnohospodársky využívané. Na území obce Veľké Kršteňany sa nevyskytujú lokality NATURA 2000, genofondové plochy ani plochy chránených vtáčích území.

Ovzdušie

Obec Veľké Kršteňany je plynofikovaná a teda znečisťovanie ovzdušia je minimalizované. Na území obce nie sú evidované žiadne významné zdroje znečistenia. Vzhľadom na blízkosť území s veľkou priemyselnou činnosťou (bane – Nováky, Handlová, Prievidza, chemické závody Nováky, elektrárne Nováky), môže v istých situáciách dochádzať k nepriaznivým vplyvom na ovzdušie. Na základe výpisu z dokumentu „Analýza územia okresu Partizánske z hľadiska možných mimoriadnych udalostí“ je obec Veľké Kršteňany zaradená do zoznamu obcí, ktoré sú charakterizované ako „Prakticky bez ohrozenia“ v dôsledku možných mimoriadnych udalostí, ako sú úniky nebezpečných látok do ovzdušia. Vplyv na znečistenie ovzdušia a zvýšenie hladiny hluku môže mať doprava z cestnej komunikácie. Tieto vplyvy sú minimálne a dajú sa znížiť napríklad výsadbou líniovej zelene v dotknutej oblasti. Vplyv na znečistenie ovzdušia majú aj lokálne kúreniská v zimnom období.

Odpadové hospodárstvo

Téma odpadov sa dostáva do popredia čoraz viac hlavne v spojitosti s budúcnosťou. Produkcia odpadov neustále rastie a tak zostáva hlavným problémom ich skladovanie, triedenie, recyklovanie a iné využitie. Odpadové hospodárstvo by sa aj do budúcnosti malo riešiť podľa prísnejších zásad, medzi iným asanovať prípadné nelegálne skládky, nespracovateľný odpad deponovať na riadenú skládku, zariadiť, aby výrobné organizácie, ktoré produkujú špecifický odpad museli mať vlastný program likvidácie výrobného odpadu, podporovať triedenie odpadov v domácnostiach atď. Hoci trend smeruje k týmto krokom, kontrola a sankcie sú zatiaľ nedostatočné.

Odvoz a likvidáciu odpadu zabezpečuje firma Technické služby mesta Partizánske s. r. o., s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu. V obci sa uskutočňuje separovaný zber komunálneho odpadu a separuje sa sklo, plasty, papier. Veľkoobjemový odpad je možné odovzdať na Obecný dvor Veľké Kršteňany, ktorý je otvorený 1 deň každý druhý týždeň. Kompostovanie biologického odpadu je zabezpečené prostredníctvom kompostérov, ktoré sú v každej domácnosti. Biologický odpad zo stromov / konárov a drevná hmota/ a verejnej zelene obec likviduje štiepkovaním. V súčasnosti nie je v obci lokalizovaná žiadna nelegálna skládka, v prípade jej zriadenia bude obec hľadať možnosti jej odstránenia.

Tabuľka č. 2: Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách za rok

Komodita	TKO	Papier	Plasty	Sklo	Kovy	Nápojové kart.	BRO	Elektroodpad
2016	98,60	0,85	2,49	3,26	0,30	-	-	-
2017	109,40	1,22	5,88	5,19	0,66	-	-	2,44
2018	105,60	1,19	6,84	6,47	0,63	-	16,00	1,17
2019	106,05	2,17	6,50	7,72	0,26	-	31,00	2,09
2020	110,01	3,26	8,70	8,57	1,52	-	38,86	1,89
2021	106,43	3,29	8,86	8,70	49,48	-	31,00	2,96
2022	93,01	4,11	6,20	8,19	46,67	-	22,36	6,84

Zdroj: OcÚ Veľké Kršteňany, vlastné spracovanie

A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no z časti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien. Ku dňu 31.12.2022 mala obec Veľké Kršteňany 598 obyvateľov. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vývoj počtu obyvateľov od roku 2018 do roku 2022.

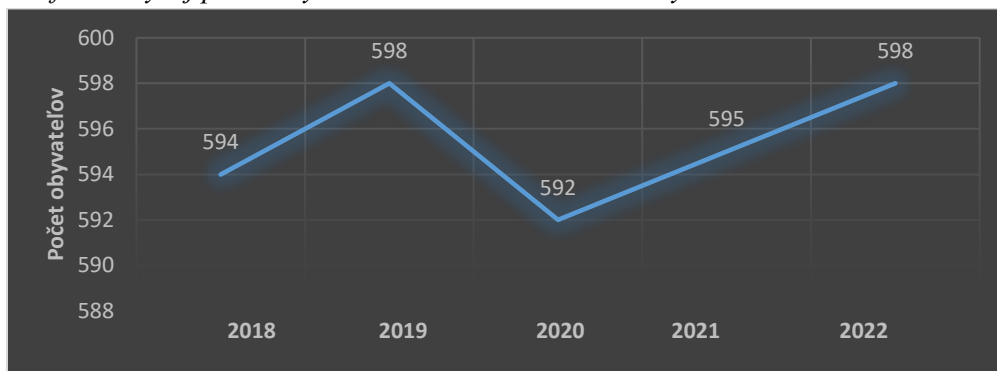
Tabuľka č. 3: Vývoj počtu obyvateľov v obci Veľké Kršteňany v rokoch 2018 - 2022

Rok	Počet obyvateľov	Muži	Ženy	Prírastok/ Úbytok	Index starnutia
				absolútne	
2018	594	304	290	-13	121,98
2019	598	310	288	4	123,60
2020	592	309	283	-6	118,68
2021	595	315	280	-5	121,84
2022	598	317	281	3	119,78

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Z dlhodobého hľadiska má počet obyvateľov klesajúcu tendenciu, čo je typické pre celú spoločnosť a tento jav sa nazýva starnutie populácie. V obci Veľké Kršteňany môžeme vidieť, že sa počet obyvateľov udržiava približne na rovnakej úrovni. Tento trend je znázornený v grafe č. 1.

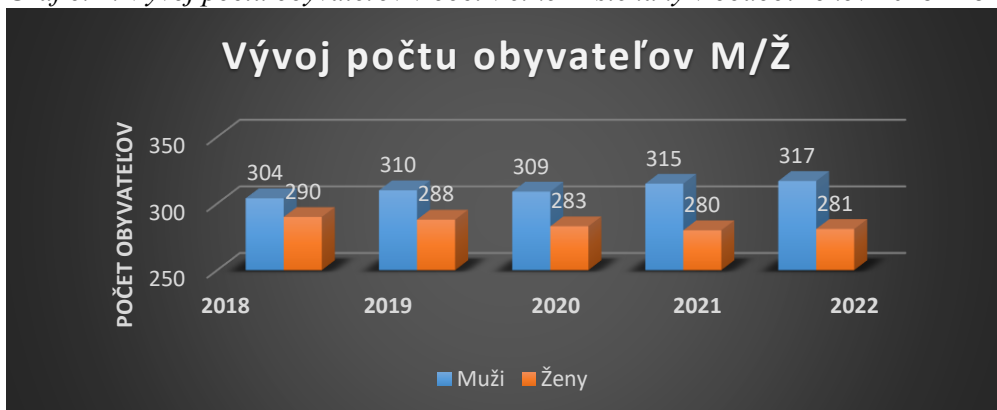
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Veľké Kršteňany v období 2018 – 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Na grafe č. 2 je zachytený vývoj počtu obyvateľov podľa mužského a ženského pohlavia. Môžeme konštatovať, že z dlhodobého hľadiska počet mužov prevláda nad počtom žien. Z celkového počtu obyvateľov predstavovali v roku 2022 ženy 47 % a muži 53 %.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Veľké Kršteňany v období rokov 2018– 2022 – muži a ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet obyvateľov je výsledkom populačnej dynamiky - pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie. Samotný vývoj pôrodnosti je v celoslovenskom meradle hlavným faktorom ovplyvňujúcim celkovú trajektóriu populačného vývoja. Zároveň v predpokladoch má táto zložka vysokú mieru neurčitosti.

V tabuľke č. 4 je zobrazený demografický vývoj v obci Veľké Kršteňany v rokoch 2018 – 2022. Najviac detí sa narodilo v roku 2019. Najviac zomrelo osôb v roku 2020.

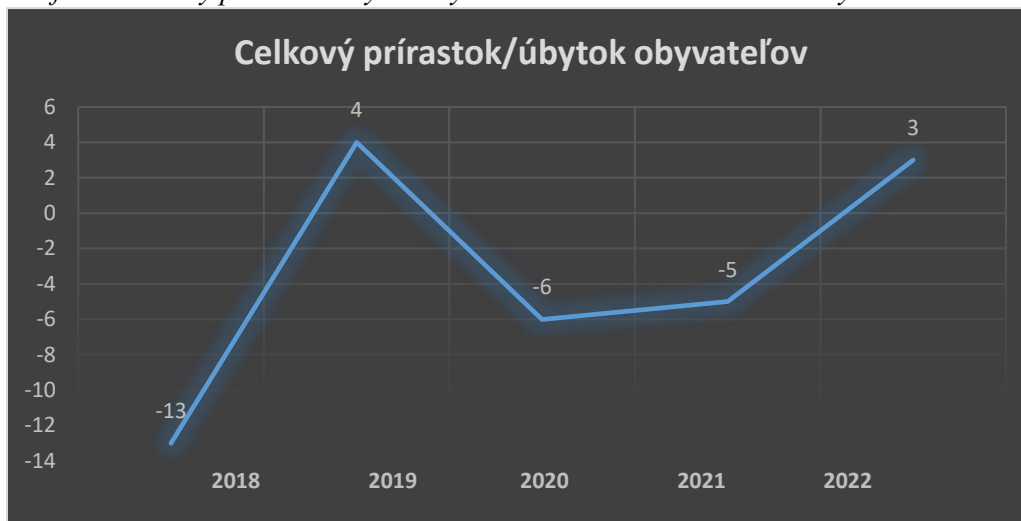
Tabuľka č. 4: Demografický vývoj v obci Veľké Kršteňany v rokoch 2018 – 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	594	598	592	595	598
Narodení	7	9	4	5	8
Zomrelí	6	8	13	10	7
Prist'ahovaní	5	20	12	11	6
Vyst'ahovaní	19	17	9	11	4
Migračné saldo	-14	3	3	0	2
Celkový prírastok/úbytok	-13	4	-6	-5	3

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Na nasledujúcom grafe sa nachádza zobrazenie prírastku resp. úbytku obyvateľov v obci Veľké Kršteňany počas rokov 2018-2022.

Graf č. 3 Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v obci Veľké Kršteňany v rokoch 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Dôležitejšou demografickou charakteristikou ako počet obyvateľov je úroveň populačného starnutia. Dobré ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). V rámci Slovenskej republiky oba ukazovatele jednoznačne dokumentujú trend intenzívneho starnutia populácie. Opakom indexu starnutia je index vitality. Ten sa rovná pomeru predproduktívneho obyvateľstva k obyvateľstvu v poproduktívnom veku. Index starnutia

nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku.

Index starnutia v obci Veľké Kršteňany sa pohybuje nad hodnotou 100 pričom môžeme sledovať jeho mierny pokles. V kraji sa index starnutia zvyšuje. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2022 dosiahol index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja hodnotu 138,75. Rovnaká situácia je aj v rámci Slovenskej republiky. Index starnutia sa postupne zvyšuje a je nad hodnotou 100. V roku 2022 index starnutia Slovenskej republiky dosiahol hodnotu 110, 95.

Populačné starnutie predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie na Slovensku. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové ročníky a vo veku najvyššej fekundity (fyziologickej plodnosti) sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

Tabuľka č. 5: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2018 – 2022

Veková kategória	2018		2019		2020		2021		2022	
	A	%	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	594	100	598	100	592	100	595	100	598	100
• muži	304	51,17	310	51,84	309	52,19	315	52,94	317	53,00
• ženy	290	48,83	288	48,16	283	47,81	280	47,06	281	47,00
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	54	9,09	51	8,52	54	9,12	51	8,57	54	9,03
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	37	6,22	38	6,35	37	6,25	36	6,05	37	6,18
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	91	15,31	89	14,87	91	15,37	87	14,62	91	15,23
Produktívny vek - muži (15-64)	201	33,83	209	34,94	206	34,80	214	35,96	215	35,95
Produktívny vek - ženy (15-64)	191	32,15	190	31,77	187	31,58	188	31,59	183	30,60
Produktívne obyvateľstvo celkom	392	65,98	399	66,71	393	66,38	402	37,55	398	66,55
Poproduktívny vek - muži (65+)	49	8,24	50	8,36	49	8,27	50	8,40	48	8,02
Poproduktívny vek - ženy (65+)	62	10,43	60	10,03	59	9,96	56	9,41	61	10,20
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	111	18,67	110	18,39	108	18,24	106	17,82	109	18,22
Priemerný vek u mužov	39,61	-	39,72	-	39,58	-	39,90	-	39,45	-
Priemerný vek u žien	43,14	-	42,64	-	42,73	-	42,67	-	43,19	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	41,33	-	41,13	-	41,08	-	41,20	-	41,21	-
Index starnutia	-	121,98	-	123,60	-	118,68	-	121,84	-	119,78

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

V obci Veľké Kršteňany zaznamenávame počas sledovaného obdobia počet obyvateľov, ktorý sa drží približne na rovnakej úrovni. V rámci indexu starnutia došlo k miernemu poklesu v rámci sledovaného obdobia. Vo všeobecnosti vyššia hodnota indexu starnutia znamená, že sa zvýšil podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva a klesol podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva. Úbytok obyvateľstva môže zmierniť migrácia. Zrýchľujúci sa proces populačného starnutia však zrejme významnejšie neovplyvní. Priemerný vek v obci Veľké Kršteňany za rok 2022 je 41,21. Priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja za posledné roky vzrastá a v roku 2022 mal hodnotu 43,4 rokov.

Graf č. 4 znázorňuje vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Veľké Kršteňany v roku 2022. Z grafu môžeme vidieť, že zatiaľ najpočetnejšia je skupina obyvateľov v produktívnom veku.

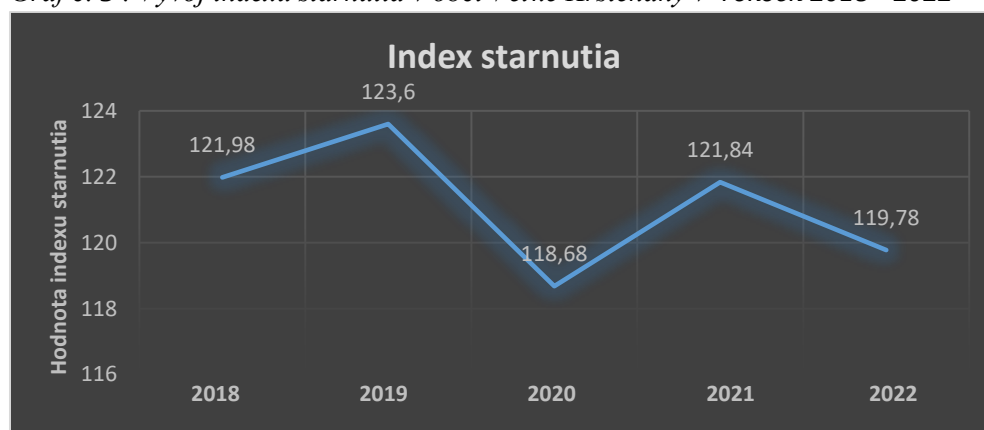
Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva v obci Veľké Kršteňany v roku 2022

Zdroj: vlastné spracovanie

Dôležitou demografickou charakteristikou je úroveň populačného starnutia. Dobre ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku. Index starnutia v obci Veľké Kršteňany zaznamenal v posledných rokoch mierny pokles. Kým v roku 2018 bol na úrovni 121,98 v roku 2022 bola jeho hodnota 119,78. Index starnutia v okrese Partizánske za toto obdobie je na úrovni 157,28 a index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja je 138,75.

Graf č. 5 : Vývoj indexu starnutia v obci Veľké Kršteňany v rokoch 2018 - 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti. Odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny.

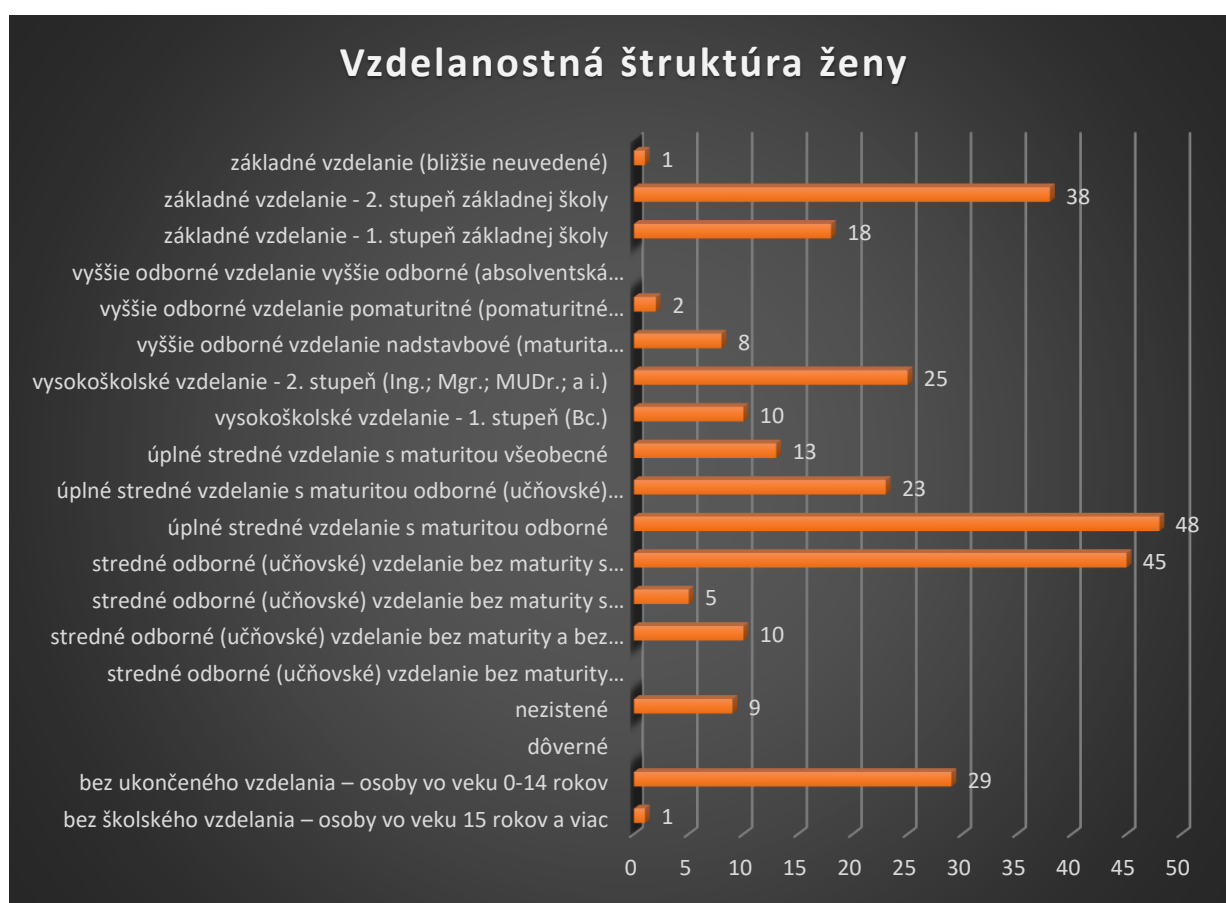
Tabuľka č. 6: Vzdelanostná štruktúra obce Veľké Kršteňany v roku 2021

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	žen	
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	1	1	2
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	41	29	70
dôverné	2		2
nezistené	11	9	20
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity (bližšie neuvedené)	1		1
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity a bez výučného listu (zaškolenie, zaučenie)	12	10	22
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s vysvedčením o záverečnej	8	5	13
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s výučným listom	74	45	119
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné	30	48	78
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné (učňovské) s výučným listom	18	23	41
úplné stredné vzdelanie s maturitou všeobecné	13	13	26
vysokoškolské vzdelanie - 1. stupeň (Bc.)	5	10	15
vysokoškolské vzdelanie - 2. stupeň (Ing.; Mgr.; MUDr.; a i.)	28	25	53
vyššie odborné vzdelanie nadstavbové (maturita absolventov učebných odborov stredných odborných škôl)	5	8	13
vyššie odborné vzdelanie pomaturitné (pomaturitné kvalifikačné)		2	2
vyššie odborné vzdelanie vyššie odborné (absolventska skúška, absolventský diplom)	1		1
základné vzdelanie - 1. stupeň základnej školy	27	18	45
základné vzdelanie - 2. stupeň základnej školy	38	38	76
základné vzdelanie (bližšie neuvedené)	0	1	1
Úhrn	315	285	600

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

V nasledovných grafoch vidíme rozdelenie obyvateľov podľa vzdelania a pohlavia. V oboch skupinách dominuje stredoškolské vzdelanie či už s maturitou alebo bez nej a tiež základné vzdelanie 2. stupňa .

Graf č. 6: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva muži /ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

Vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska bol ovplyvnený do veľkej miery kresťanstvom, a preto za posledných 130 rokov na našom území prevažujú kresťanské konfesie. Náboženská štruktúra Slovenska v medzivojnovom období bola výsledkom dlhodobého historického vývoja. Viac ako dvojtretinovou väčšinou tu prevažovalo rímskokatolícke obyvateľstvo, ktoré bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom československej, ale z časti i maďarskej národnosti.

V obci najviac ľudí vyznáva rímskokatolícku vieru a to 74,5% občanov. Druhou najpočetnejšou skupinou sú ľudia bez vyznania viery - 17% .

Tabuľka č. 7: Náboženská štruktúra v obci Veľké Kršteňany v roku 2021

Vierovyznanie	
Rímskokatolícka cirkev	447
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1
Gréckokatolícka cirkev	3
Reformovaná kresťanská cirkev	2
Pravoslávna cirkev	2
Apoštolská cirkev	2
Bez vyznania	102
Iné	6
Nezistené	35
SPOLU	600

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne s prevahou obyvateľov slovenskej národnosti. K slovenskej národnosti sa hlási 94 % obyvateľov.

Tabuľka č. 8: Národnostná štruktúra v obci Veľké Kršteňany v roku 2021

Národnosť	SPOLU
Slovenská	563
Rómska	2
Česká	5
Ukrajinská	2
Nezistené	28
SPOLU	600

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

A.1.5 Trh práce a sociálna situácia

Pod pojmom trh práce rozumieme miesto, kde sa stretáva ponuka a dopyt. Ponuka pracovných miest a dopyt po pracovnej sile, prípadne dopyt po pracovných miestach a ponuka pracovnej sily. Ideálnym stavom na trhu práce je rovnováha - dopyt po pracovných miestach zodpovedá ponuke pracovnej sily, no tento stav je len veľmi ťažko dosiahnuteľný a preto sa stretávame na trhu práce s prebytkom pracovnej sily či s prebytkom pracovných miest.

V posledných rokoch trh práce na Slovensku ovplyvnili faktory neekonomického charakteru, hlavne pandémie COVID-19 a vojna na Ukrajine. Dovtedy bola pracovná legislatíva na Slovensku zameraná skôr na tradičné formy zamestnania v podobe trvalého pracovného pomeru a práce vykonávanej zo sídla pracoviska. Situácia donútila kompetentných aby v tejto oblasti nastala vyššia flexibilita, digitalizácia či celková úprava pracovnej legislatívy. Najvýraznejším krokom bolo zavedenie tzv. home office, ktorý bol využívaný počas pandémie, no stal sa bežnou súčasťou pracovno-právnych pomerov.

Na trhu práce môžeme vidieť tých, ktorí sú zamestnaní (zamestnanci ako fyzické osoby, ktoré vykonávajú prácu), zamestnávateľia, SZČO, členovia družstiev či zamestnanci v civilnom sektore. Tiež je tu skupina osôb, ktorí sú nezamestnaní, no aktívne si prácu hľadajú a tiež nezamestnaní, ktorí si ale prácu nehľadajú (tzv. ekonomicky neaktívne obyvateľstvo).

Mieru neschopnosti hospodárstva využívať všetky zdroje práceschopného obyvateľstva, ktoré má k dispozícii, vyjadrujeme ako mieru nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti patrí k dôležitým ukazovateľom výkonnosti národného hospodárstva. Percentuálna miera nezamestnanosti sa vypočíta ako pomer počtu nezamestnaných osôb, ktoré sa aktívne snažia získať zamestnanie (a sú schopní to preukázať) a celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vyjadrený v percentách.

Štatistika nezamestnanosti Slovenska za rok 2022:

- **Miera evidovanej nezamestnanosti: 5,90 %** (6,76 % v decembri 2021).
- **Počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie: 160 204** (182 760 v decembri 2021).
- **Celkový počet evidovaných uchádzačov : 178 143** (200 225 osôb v decembri 2021) .
- **Počet voľných pracovných miest: 81 699** : najviac BA kraj - 26 989 miest (podiel 33,03 %), najmenej miest bolo v KE kraj - 3 193 (podiel 3,91 %).

Miera evidovanej nezamestnanosti na konci roka 2022 v Trenčianskom kraji dosiahla hodnotu 3,69%. Miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni okresu Partizánske dosiahla v tomto období hodnotu 3,95%.

Tab. č. 9 : Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v okrese Partizánske za roky 2018-2022

Okres		2018	2019	2020	2021	2022
Partizánske	Počet evidovaných uchádzačov	917	980	1460	1015	1049
	Počet evidovaných uchádzačiek	485	569	791	560	574
	Spolu	1402	1549	2251	1575	1623

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

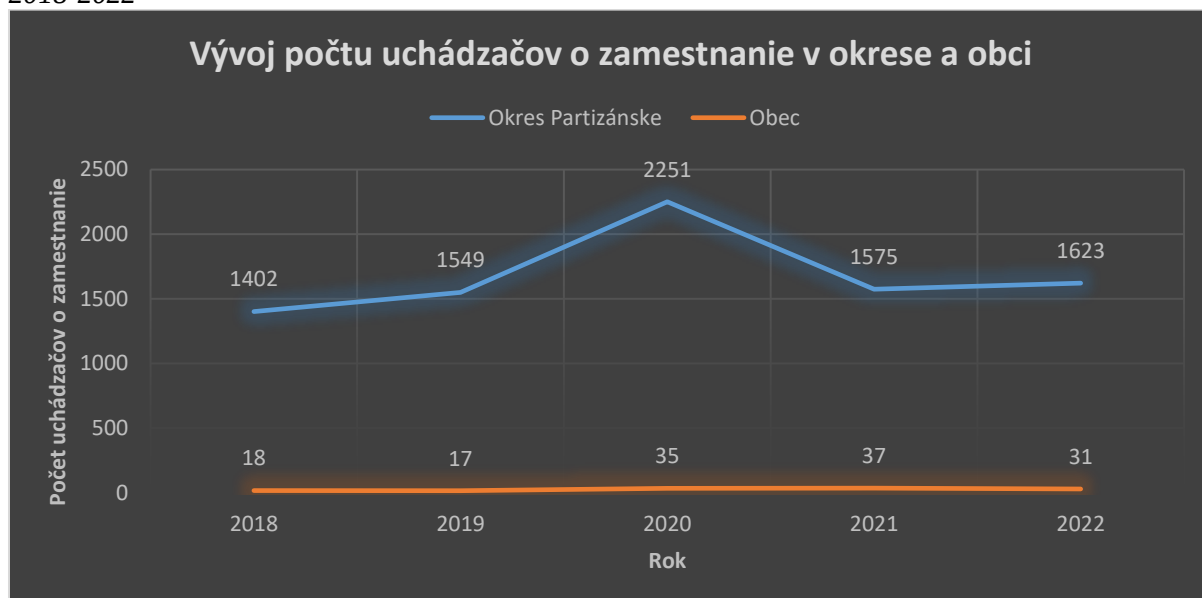
Tab. č. 10 : Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v obci V. Kršteňany za roky 2018-2022

Veľké Kršteňany		2018	2019	2020	2021	2022
Počet evidovaných uchádzačov		11	11	21	22	19
Počet evidovaných uchádzačiek		7	6	14	15	12
Spolu		18	17	35	37	31

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Za celý rok 2022 klesol počet uchádzačov o prácu o 22 082 osôb, teda o viac ako 11,03 %. V porovnaní so začiatkom roka bolo v evidencii uchádzačov podstatne menej aj ľudí nezamestnaných viac ako 12 mesiacov, občanov starších ako 50 rokov, či mladých vo veku do 29 rokov. Počet voľných pracovných miest sa pritom v decembri medziročne zvýšil o viac ako 10-tisíc a dosiahol hodnotu 81 699. (Zdroj: www.employment.gov.sk).

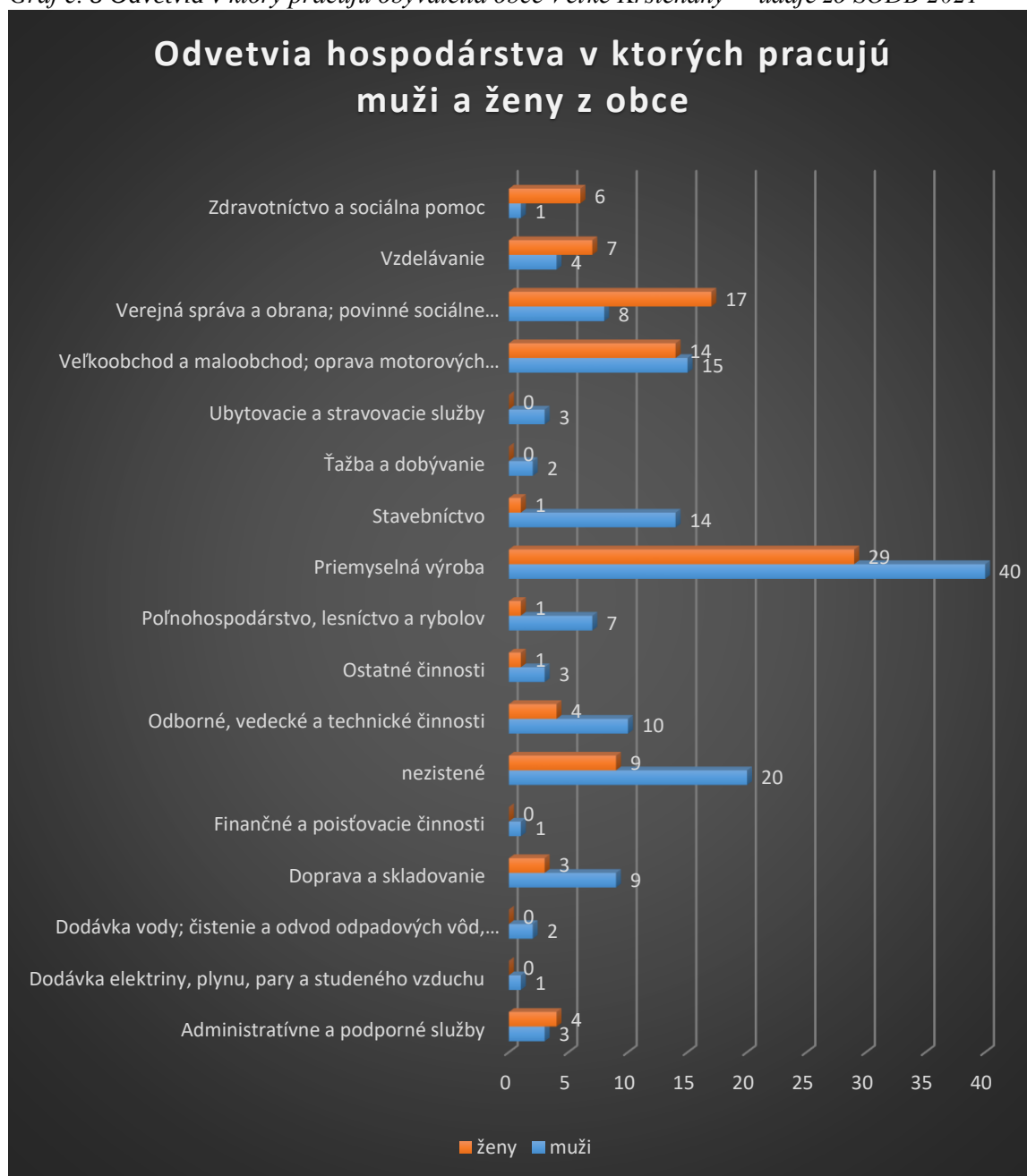
Graf č. 7: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese Partizánske a v obci Veľké Kršteňany r. 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Veľké Kršteňany bola v prvej polovici roku 2023 na úrovni 3,53%. V snahe o zníženie nezamestnanosti obec aktívne participuje aj v projektoch vyhlásených ústredím ÚPSVaR pri vytváraní dočasných pracovných miest. Obec spolupracuje rovnako aj pri aktívnej politike trhu práce. Obec dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb, najmä na údržbu verejných priestranstiev.

Graf č. 8 Odvetvia v ktorých pracujú obyvatelia obce Veľké Kršteňany – údaje zo SODB 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.6 Hospodárska základňa

Ekonomicko-hospodárska charakteristika regiónu

Ekonomický potenciál Trenčianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby, produkcie, poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja má osobitné regionálne špecifiká. Dôvodom je rozdielna ekonomická základňa okresov, rozdielna vybavenosť územia infraštruktúrou, rozdielne prírodné podmienky. Okres Partizánske je dlhodobo spájaný s ekonomickou úrovňou nižšou ako je priemer Slovenska.

Z priemyselných odvetví je v okrese Partizánske rozvinutý obuvnícky priemysel, v menšej miere kožiarsky priemysel, výroba stavebných hmôt a stavených prvkov a strojársky priemysel.

Niektoré obce okresu Partizánske sú spájané aj s ekonomikou a hospodárstvom okresu Topoľčany, nakoľko s ním tvoria geografickú hranicu. V tomto okrese dominuje potravinársky a drevospracujúci priemysel, elektrotechnický, odevný a textilný priemysel.

Pôdohospodárska charakteristika regiónu a obce

Nehnuteľnosti v pôdohospodárstve sa členia podľa druhov pozemkov (kultúr) na poľnohospodársku pôdu a nepoľnohospodársku pôdu. Pri poľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky a to : orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Pri nepoľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky: lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha. V grafe nižšie môžeme vidieť rozdelenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v okrese Partizánske za rok 2022. Jeho celková výmera bola 301 012 685 m², pričom v okrese prevažuje pôda využívaná na nepoľnohospodárske účely.

Graf č. 9: Rozdelenie poľnohosp. a nepoľnohosp. pôdy v okrese Partizánske za rok 2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Celková výmera pôdy obce Veľké Kršteňany za rok 2022 bola : 13 476 170 m². V tabuľkách nižšie sú uvedené výmery v m² jednotlivých typov poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych druhov pôdy v obci za rok 2022.

Tabuľka č. 11: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy obce Veľké Kršteňany

Celková výmera územia obce	Poľnohospo-dárska pôda SPOLU	Orná pôda	Chmel'nica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
13 476 170	4 939 412	3 634 573	0	0	161 846	0	1 142 993
100%	36,65%	26,97%	0%	0%	1,20%	0%	8,48%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 12: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy obce Veľké Kršteňany

Celková výmera územia obce	Nepoľnohospo-dárska pôda SPOLU	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
13 476 170	8 536 758	8 118 547	45 238	361 559	11 414
100%	63,35%	60,24%	0,33%	2,68%	0,08%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Ekonomicko-hospodárska charakteristika obce

Na území obce Veľké Kršteňany sa nachádza niekoľko malých zamestnávateľov, ide predovšetkým o SZČO. Na území obce tiež prebieha poľnohospodárska výroba. Je situovaná v areáli Salaš Veľké Kršteňany. Sústreď sa hlavne na chov oviec. Okrem toho je v obci niekoľko samostatne hospodáriacich roľníkov. Najväčším obhospodarovateľom poľnohospodárskej pôdy je PDP Veľké Uherce.

Tabuľka č. 13: Právnické osoby v obci Veľké Kršteňany

	2018	2019	2020	2021	2022
Právnické osoby spolu	7	8	7	8	9
Právnické osoby ziskové	6	7	6	7	8
Právnické osoby neziskové	1	1	1	1	1

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 14: Fyzické osoby v obci Veľké Kršteňany

	2018	2019	2020	2021	2022
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	32	34	32	40	43
Živnostníci	30	29	27	36	34

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.7 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť miest a obcí je častokrát rozhodujúci faktor, vďaka ktorému sa občania rozhodujú či v danom meste, obci chcú bývať, alebo sa presťahujú na miesto, kde je občianska vybavenosť širšia a dostupnejšia. Pod občianskou vybavenosťou si môžeme predstaviť služby v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, obchodu, športu, kultúry, ubytovania a stravovania.

ŠKOLSTVO

V obci Veľké Kršteňany sa nachádzajú nasledovné školské zariadenia, ktoré prevádzkuje obec:

- materská škola.

Budova materskej školy prešla čiastočnou rekonštrukciou. Uvažuje sa o celkovom zateplení obvodového plášťa a úprave okolia, vrátane detského ihriska a prístrešku pre aktivity detí v prípade nepriaznivého počasia. Obec uvažuje aj so znížením energetickej náročnosti budovy a to prostredníctvom nefosílnych zdrojov.

V minulosti bola v obci základná škola pre žiakov 1.-4. ročníka. Z dôvodu nedostatočného využitia bola vyradená zo sústavy školských zariadení. Objekt bol následne zrekonštruovaný a v súčasnosti poskytuje zázemie pre obyvateľov obce. Žiaci z obce navštevujú základné školy v okresnom meste Partizánske. Najbližšie stredné školy a detašované pracovisko VV sa nachádzajú v meste Partizánske.

Tabuľka nižšie uvádza kapacitné a personálne obsadenie zariadenia za obdobie od školského roku 2016/2017 do školského roku 2022/ 2023.

Tabuľka č. 15: Základné údaje o MŠ

Školský rok	Počet detí	Kapacita MŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v MŠ
2016/2017	18	22	2	2	1
2017/2018	21	22	2	2	1
2018/2019	21	22	2	2	1
2019/2020	20	22	2	2	1
2020/2021	21	22	2	2	1
2021/2022	21	22	2	2	1
2022/2023	19	22	2	2	1

Zdroj: OcÚ Veľké Kršteňany, vlastné spracovanie

ZDRAVOTNÍCTVO

Služby v oblasti zdravotníctva a ich dostupnosť sa vzhľadom na nízke personálne stavy v tomto odvetví stávajú problémom. Ľudia musia za lekármi, do nemocníc či za liekmi cestovať aj desiatky kilometrov. Dostupnosť zdravotníckych služieb v obciach pre občanov je preto veľkým pozitívom.

V obci sa nenachádza lekáreň a nepôsobí v nej žiaden lekár. Obec spadá pod lekársky obvod Partizánske. Občania využívajú lekárske služby v zdravotníckych zariadeniach v okresnom meste Partizánske. Najbližšiu špecializovanú zdravotnícku starostlivosť, nemocničné a pohotovostné služby poskytuje nemocnica v Partizánskom, vzdialená 3 km od obce Veľké Kršteňany.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Vzhľadom na starnutie populácie sa otázka poskytovania sociálnej starostlivosti stala aktuálnou vo väčšine obcí. Či už ide o novozriadené zariadenia poskytujúce sociálnu starostlivosť, alebo neustále navyšovanie kapacít už existujúcich zariadení. V obci sa nenachádzajú zariadenia poskytovateľov sociálnych služieb. Obec zabezpečuje pre svojich občanov terénnu opatrovateľskú službu. Najbližšie verejné zariadenie sociálnej starostlivosti sa nachádza v meste Partizánske. V budúcnosti by bolo vhodné zriadiť penzión pre dôchodcov alebo denný stacionár.

ŠPORT A KULTÚRA

Zariadenia určené na rozvoj športu, pohybových aktivít a kultúry sú síce doplnkovými zariadeniami, no v posledných rokoch sa tešia zvýšenej návštevnosti a popularite. Tiež ich obmedzené fungovanie v čase pandémie COVID-19 znovunaštartovalo návštevnosť a záujem ľudí aj o túto sféru života. V rámci športovísk je k dispozícii pre občanov futbalové ihrisko, detské ihrisko a posilňovňa. Kultúrne podujatia sa najčastejšie organizujú v miestnom kultúrnom dome a v areáli TJ.

OBCHOD A SLUŽBY

V obci sa nachádzajú Potraviny COOP Jednota. Poštové služby v obci zabezpečuje Slovenská pošta, pobočka Partizánske.

UBYTOVANIE A STRAVOVANIE

K potenciálom rozvoja obce patria zariadenia verejného stravovania, ako sú reštaurácie, pohostinstvá, bufety, bistrá, motoresty, hotely a iné. V obci Veľké Kršteňany sa takéto zariadenie nenachádza. V rámci poskytovania ubytovacích služieb sa v obci nenachádza žiadna prevádzka poskytujúca ubytovacie služby.

A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Oblasť kultúry neodmysliteľne patrí k životu v obci. Či sa už bavíme o kultúre hmotnej alebo nehmotnej, obe majú pre obyvateľov miest a obcí veľký význam. Plnia funkciu vzdelávaciu, výchovnú, sociálnu, zábavnú, atď.

Obec Veľké Kršteňany nemá v Registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok zapísané žiadne objekty. V obci však nájdeme Kaplnku sv. Kataríny z roku 1907, moderný rímsko-katolícky Kostol sv. Cyrila a Metoda z roku 2002 a Pamätnú izbu rodáka Pavla Gašparoviča Hlbinu (1908 - 1977), katolíckeho kňaza, básnika, teoretika a prekladateľa, ktorý je pochovaný na miestnom cintoríne.

Obr. č. 3 : Kostol sv. Cyrila a Metoda

Zdroj: OcÚ Veľké Kršteňany

Ku kultúre v obci tiež neodmysliteľne patria aj podujatia, ktoré sa v obci pravidelne organizujú (či už ich organizuje obec, občianske združenia, podnikatelia, či iný organizátori). Medzi takéto podujatia patria: stávanie mája, Deň matiek, Varí celá dedina, Detské športové popoludnie, Úcta k starším, Posedenie pod jedličkou.

V obci sa nachádza kultúrny dom s kapacitou 100 osôb. Je využívaný na obecné aj súkromné akcie.

Na území obce tiež pôsobia viacero združení, klubov , spolkov s rôznym predmetom zamerania. Podľa zoznamu dostupného na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na území obce Veľké Kršteňany pôsobia nasledovné organizácie:

- Poľovnícka spoločnosť Kršteňany,
- Čistý vzduch,
- TJ Slovan Veľké Kršteňany,
- Dobrovoľný hasičský zbor Veľké Kršteňany,
- ZO JDS Veľké Kršteňany,

V obci pôsobia tiež združenie včelárov aj združenie rybárov. Svojou činnosťou sa zasluhujú o ochranu prírody, jej zveľaďovanie a vzdelávanie mladej generácie.

O podujatiach v obci a jej okolí (a iných aktualitách) sa môžu obyvatelia dozvedieť z webovej stránky: www.velkekrstenany.eu , ktorú má obec zriadenú a kde sa dozvedia dôležité informácie z diania v obci. Naďalej v obci prebieha informovanie občanov aj klasickou formou – na vývesnej tabuli umiestnenej pri obecnom úrade a prostredníctvom obecného rozhlasu. Ústredňa rozhlasu sa nachádza v budove obecného úradu. Rozhlasové vedenie je vzdušné. Obec nevydáva vlastný spravodaj.

A.1.9 Bývanie a bytový fond

Jednou zo základných ľudských potrieb je aj potreba bývania. Ako ľudia bývajú častokrát odráža celkový stav a stupeň sociálno- ekonomickej vyspelosti krajiny. Kvalita bývania a jeho dostupnosť sú ukazovatele, ktoré sa spájajú s celkovou životnou úrovňou občanov. Možnosti bývania, jeho kvalita, rozsah sú priamo úmerné ekonomickým možnostiam jednotlivcov. V intenciách trhovej ekonomiky si tak za obstaranie bývania zodpovedá občan, jednotlivec. Poznáme niekoľko typov bývania:

- Vlastnícke – v osobnom vlastníctve,
- Sociálne – bývanie pre znevýhodnené skupiny občanov,
- Súkromné nájomné- prenájom bytov za účelom zisku .

Budovy môžu plniť rôzne funkcie a slúžiť na viaceré účely. Rodinné domy a bytové domy prevažne slúžia na bývanie, no niektoré sú využívané aj ako firemné priestory. Polyfunkčné objekty plnia viacero funkcií a môžeme v nich nájsť priestor na bývanie aj na podnikanie. V súčasnej dobe sa často hovorí o nedostatku nájomných bytov, nakoľko obstaranie si bývania do súkromného vlastníctva je ekonomicky náročné.

V grafe nižšie môžeme vidieť prehľad počtu domov v obci Veľké Kršteňany známe zo Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021 podľa ich typu.

Graf. č. 10 : Typy domov v obci na základe Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

V obci sa nachádzajú prevažne rodinné domy . Podľa obdobia výstavby sa ich najviac postavila od roku 1946 do roku 2000.

A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra, cestovný ruch

Dopravná a technická infraštruktúra je neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Ich úroveň, kvalita a vyspelosť určuje celkovú kvalitu života občanov v obci. Kvalitná , dostatočná dopravná a technická infraštruktúra umožňuje občanom rýchlejší a bezpečnejší presun za prácou, domov aj za zábavou. Zároveň pomáha rýchlejšie a efektívne získať informácie či vykonávať prácu.

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec Veľké Kršteňany sa nachádza v juhovýchodnej časti okresu Partizánske mimo ťažiskových oblastí osídlenia a hlavných rozvojových a urbanizačných osí. Obcou Veľké Kršteňany prechádza cestná komunikácia číslo III/1759, ktorá zabezpečuje napojenie obce na celoštátnu a regionálnu dopravnú sieť. V intraviláne obce plní cesta funkciu zbernej komunikácie. Cestnú sieť na území obce tvoria miestne komunikácie o dĺžke 6,7 km. Niektoré cestné komunikácie a chodníky chýbajú, resp. sú v zlom stave a je potrebné ich v budúcnosti zrekonštruovať, resp. vybudovať.

Miestne komunikácie sú v nevyhovujúcom stave. Kritická situácia je na všetkých uliciach, avšak k ich rekonštrukcii môže dôjsť až po rekonštrukcii miestneho vodovodu. Parametrom STN vyhovuje iba hlavná komunikácia číslo III/1759.

Vzhľadom na nárast počtu áut obec začala pociťovať problémy s parkovaním vodičov na miestach, ktoré nie sú na to určené, s parkovaním popri a na chodníkoch a na iných miestach , kde môže takto zaparkované auto spôsobiť problémy. V súčasnej dobe obec nedisponuje parkovacími plochami.

V obci sa nenachádza čerpacia stanica. Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza v meste Partizánske, ktoré je vzdialené 4 km. Vodičom je v obci k dispozícii autoservis, pneuservis. V obci sa nenachádza dobíjacia stanica na elektromobily.

Tabuľka č. 16: Stav objektov na miestnych komunikáciách

		Dĺžka komunikácií (km)	Plocha (m ²)
Cestné komunikácie I. – III. triedy spolu		1,9	-
Z toho	I. triedy	-	-
	II. triedy	-	-
	III. triedy	1,9	-
Miestne komunikácie		2,9	15 785
Námestia		-	470
Parkoviská		-	-

Zdroj: obecný úrad Veľké Kršteňany, vlastné spracovanie

Železničná doprava

Železničnú dopravu v širšom území charakterizuje traťový úsek č. 140 (Nové Zámky - Prievidza), najbližšia železničná stanica Partizánske je vzdialená 3,2 km.

Autobusová doprava

Autobusovú dopravu v obci zabezpečuje SAD Prievidza. Obec má dopravné spojenie s okolitými obcami ako ja s mestom Trenčín. V obci sa nachádza jedna zastávka. Dopravné spojenie je primerané.

Cyklodoprava

V obci nie je vybudovaná žiadna cyklotrasa. Územie však má značný potenciál rozvoja cykloturistiky.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

VODOVOD

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je zabezpečené verejným vodovodom. Vodovodná sieť v obci je zložená z liatinového potrubia DN 100, DN 80. Zásobovanie pitnou vodou je zabezpečené z oblasti Hradište (vodovod Partizánske - Hradište). Voda je čerpaná do vodojemu 2 x 1000 m³, umiestneného nad obcou Hradište a odtiaľ vedená gravitačne do vodojemu Šimonovany 2 x 1000 m³, ktorý je situovaný juhozápadne od obce. Samotný rozvod po obci je realizovaný z liatiny, ocele a PVC. Majiteľom a správcom vodovodu je Západoslovenská vodárenská spoločnosť Nitra, a. s. Prípojky majú zrealizované všetky domy, pričom 40 domácností využíva vlastnú studňu na úžitkovú vodu. Momentálny stav potrubí je v havarijnom stave. Je pripravený projekt na schválenie na životnom prostredí na rekonštrukciu miestneho vodovodu.

KANALIZÁCIA

V súčasnosti obec má kanalizačnú sieť. Dažďová kanalizácia je iba z cestných komunikácií. Odkanalizovanie strešných zvodov z objektov striech je na zarastený terén, prípadne do cestnej dažďovej kanalizácie. Vybudovanie kanalizačnej siete bolo realizované v rámci projektu „Čistiareň odpadových vôd Sever“ schválený Európskou komisiou 03.08.2012 z Operačného programu Životné prostredie. Hlavným cieľom projektu bolo zabezpečiť adekvátny zber a čistenie odpadových vôd pre 7 aglomerácií: Topoľčany, Bošany, Solčany, Kovarce, Partizánske, Veľké Uherce a Bánovce nad Bebravou podľa smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd. Tým sa zároveň znížilo znečistenie povrchových a podzemných vôd a zlepšila sa kvalita života v danej oblasti. V rámci aglomerácie Partizánske bola riešená aj verejná kanalizácia v obci Veľké Kršteňany. K dnešnému dňu je na kanalizáciu napojených zhruba 90% domácností.

HUP

PLYNOFIKÁCIA

Obec Veľké Kršteňany je komplexne plynofikovaná. Viac ako 90% domov je zapojených k odberu plynu. Plynofikačná sústava obce Veľké Kršteňany je pripojená na RS 7 v obci Pažiť (3000 m³ h⁻¹) pričom je zokruhovaná s RS 4 (1200 m³ h⁻¹) a prepojená s obcou Skačany. Regulačné stanice - 440 VTL/STL upravujú tlak plynu, ktorý je dodávaný do plynovodu v obci. Plynovod v obci je z ocele a má dimenziu D-150,50, PN 1 normálny tlak 100 kPa.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

V obci Veľké Kršteňany je uskutočnená elektrifikácia v celom území. Rozvod elektrickej energie po obci je zabezpečený vzdušným vedením (napät'ová sústava 3+PEN-50Hz, 230/400V). Obec je pripojená na elektrickú energiu z distribučnej rozvodovej vzdušnej siete VN-22 kV cez štyri stožiarové stanice, ktoré sú v katastri obce. Južne od obce sa nachádza vedenie VVN 110 kV. Z hľadiska kapacity je dostatočná rezerva pre individuálnu bytovú výstavbu.

Verejné osvetlenie je v počte 51 ks svietidiel umiestnených na betónových stĺpoch. Na osvetlenie sa používajú svietidlá s príkonom 70 W v počte 20 kusov, 30 W v počte 8 kusov a 36 W v počte 23 ks.

TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

Z hľadiska telekomunikačnej siete patrí obec do uzlového telefónneho obvodu Topoľčany, miestny telefónny obvod Partizánske. V blízkosti je vybudovaný vykryvač, pokrytie signálmi mobilných operátorov sa oproti predchádzajúcemu obdobiu zlepšilo a možno ho hodnotiť ako veľmi dobré.

CESTOVNÝ RUCH

Rekreačný potenciál obce Veľké Kršteňany spočíva v existencii jedinečných pamiatok, ktoré sa nachádzajú priamo v obci a existencii prírodného prostredia pre pešiu turistiku, lesoturistiku a cykloturistiku. V obci prevažuje krátkodobá rekreácia s celoročným využitím. V obci sa nenachádzajú žiadne ubytovacie zariadenia turistického a rekreačného charakteru.

V širšom okolí obce je nasledovný turisticko-rekreačný potenciál: poznávací turizmus v regióne krajských miest Trenčín a Nitra, kúpeľno-relaxačné pobyty v Bojniciach, termálne kúpele v Malých Bieliciach. Pre turistiku v prírodných lokalitách je vysoký potenciál v pohorí Tráveč s bohatou ponukou jedinečných prírodných zaujímavostí, poľovníčkových atrakcií, turistických a cykloturistických trás, zámok a zoologická záhrada Bojnice, aerodrom v Partizánskom a v Prievidzi a kultúrno-historické pamiatky v blízkom okolí, ako sú kaštiele Topoľčianky, Brodzany, Oponice, Šimonovany a Čereňany.

A.1.11 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv, ktorá začala platiť v roku 2005 sa výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém priniesol väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne so sebou priniesol aj vyššie nároky na finančné riadenie obce.

Pôvodný systém, ktorý bol postavený na financovaní obce podľa počtu jej obyvateľov nahradil systém, ktorý sa skladá zo 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov: *počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, veľkostný koeficient, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení a počet obyvateľov v dôchodkovom veku*. Obec ďalej získala väčšie právomoci v oblasti miestnych daní a poplatkov a pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec mala v roku 2021 k dispozícii príjmy vo výške 379 276 Eur. Najväčšiu časť príjmov tvorili daňové príjmy. Výdavky obce za ten istý rok predstavovali sumu 315 767 Eur. Najviac financií obec vynaložila na všeobecné verejné služby a vzdelávanie.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu a financovanie základných nevyhnutných oblastí verejného života v obci rozpočet neposkytuje veľký priestor pre financovanie všetkých rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, predovšetkým plochy verejných priestranstiev. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám, nie je zaťažená splátkami úverov.

V tabuľke č. 17 sa nachádza hodnotenie finančného zdravia obce za rok 2021. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie predstavuje číslo v intervale 0 (veľmi zlé) až 6 (výborné). Počíta sa na základe údajov za 4 po sebe idúce roky ako kombinácia piatich vybraných indikátorov finančnej stability: Celkového dlhu, dlhovej služby, záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, záväzkov po splatnosti k príjmom a bilancie bežného účtu.

Celkové skóre finančného zdravia obce sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá jedna z jeho piatich zložiek. Zložky majú rozdielnú váhu: celkový dlh (30%), dlhová služba (10%), bilancia bežného účtu (30%), záväzky po lehote splatnosti (15%), záväzky aspoň 60 dní po splatnosti (15%). Na výpočet skóre jednotlivých zložiek sa používa iný postup.

Celkový dlh - skóre za celkový dlh v rámci finančného zdravia je rovné skóre indikátoru finančnej stability za najnovší dostupný rok.

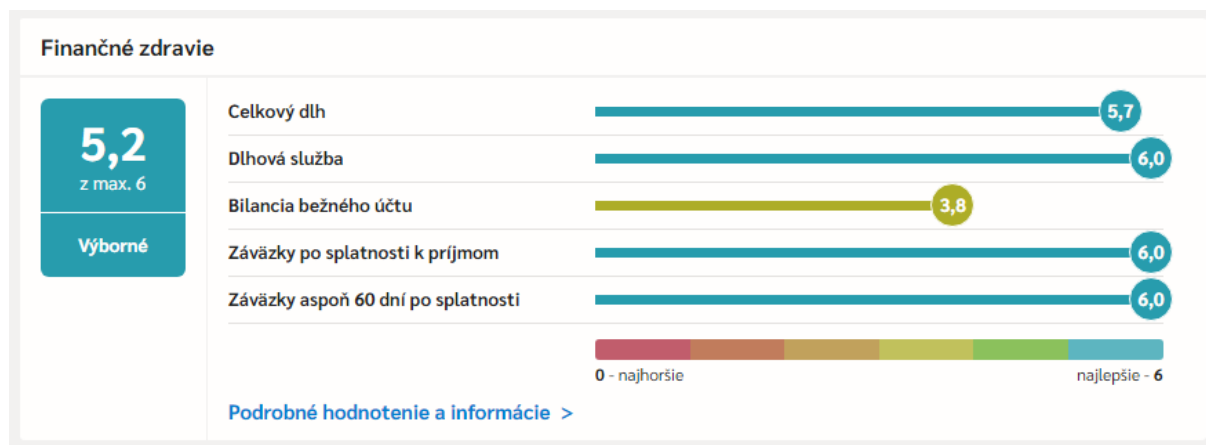
Dlhová služba - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability .

Bilancia bežného účtu - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt bilancie bežného účtu za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu bilancie bežného účtu vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability .

Závázky po splatnosti k príjmom - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Závázky aspoň 60 dní po splatnosti - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy

Tab. č. 17 : Finančné zdravie obce Veľké Kršteňany

Zdroj: www.hospodarenieobci.sk

	Percentuálna hodnota indikátora	Hodnota skóre indikátora
Celkový dlh	6,9 %	5,7
Dlhová služba	0 %	6,0
Bilancia bežného účtu	5,2 %	3,0
Závázky po splatnosti k príjmom	0 %	6,0
Závázky 60 dní po splatnosti	0 %	6,0

Obec na základe hodnotenia finančného zdravia dosiahla známku výborné .

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo sa skladá z 5 poslancov, ktorý sa stretávajú na obecných zastupiteľstvách a tiež na stretnutiach jednotlivých komisií. Obec má zriadenú jednu komisiu: Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

V obci nie je sídlo matričného úradu, túto činnosť zabezpečuje matričný úrad Partizánske. Stavebný úrad obec nemá a tak spadá pod spoločný stavebný úrad, ktorý má sídlo v Partizánskom .

A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Kým vnútorné prostredie vychádza zo špecifikácii daného územia, vonkajšie prostredie predstavuje nadstavbu, ktorá zvonku pôsobí na územie a toto sa mu musí prispôbovať. V širokom ponímaní ide hlavne o legislatívu určenú Európskou úniou a legislatívu Slovenskej republiky. Na ich základe a vzhľadom na ich existenciu sú tvorené aj rozvojové programy, stratégie, vízie, plány na štátnej úrovni – a od nich sa odvíjajú dokumenty na nižších stupňoch samosprávy.

Na základe legislatívnych rámcov a dokumentov, ktoré vytvárajú intencie žiaducich, oprávnených či možných projektov sú samosprávy čiastočne koordinované k podpore takých aktivít, projektov, ktoré pomôžu naplniť vízie strategických dokumentov.

Strategické dokumenty a koncepcie môžeme z hľadiska ich dosahu rozdeliť na dokumenty na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Dokumenty na nižšej úrovni by mali byť v súlade s nadradenými dokumentmi. Touto previazanosťou sa zabezpečí napĺňanie strategických cieľov a priorít na všetkých úrovniach.

I. Medzinárodná úroveň: Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030, Partnerská dohoda SR 2021- 2027, Nízko uhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do r. 2050

II. Národná úroveň: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, operačné programy na využívanie EŠIF a ostatné odvetvové stratégie v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej pomoci, zdravotníctva, školstva, cestovného ruchu, vidieka, atď.

III. Regionálna úroveň: PHSR TSK 2022- 2030, Územný plán Trenčianskeho kraja, Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja 2021 - 2025, Program rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií Trenčianskeho kraja 2021- 2027, a i.

IV. Miestna úroveň: PHSR obce, Územný plán obce (ak ho má obec vypracovaný), Integrovaná stratégia rozvoja územia/ Stratégia CLLD pre MAS Stredné Ponitrie, komunitné a sociálne plány obcí.

Aj tento dokument je strednodobým, strategickým dokumentom na základe ktorého sa bude môcť obec uchádzať o financie na realizáciu projektov. Zároveň je to dokument, ktorý svojím charakterom a obsahom nadväzuje na dokumenty vyššej úrovne plánovania ako napr. :

- Stratégia CLLD Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie,
- Národné priority implementácie Agendy 2030,
- Návrh Partnerskej dohody 2021- 2027,
- Integrovaná územná stratégia TSK pre programové obdobia 2021- 2027,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Program Slovensko 2021-2027,
- Cyklostratégia TSK na roky 2016- 2030,
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035.

Aby mohla obec naplniť ciele spomínaných dokumentov musela by mať dostatočné finančné zdroje aj kapacitu na realizáciu projektov, čo je problém. Riziká a ohrozenia pri realizácii uvedených stratégií môžeme rozdeliť nasledovne:

- A. **Ekonomické** – riziko nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu plánovaných opatrení a tým splnenia cieľov a priorít,
- B. **Sociálne** – ohrozenie investície vplyvom nesúhlasného postoja verejnosti k plánovaným zámerom,
- C. **Technické** – ohrozenie investície vplyvom zložitého technického riešenia zámerov,
- D. **Ekologické** – riziko negatívneho vplyvu plánovaných zámerov na životné prostredie,
- E. **Politické** – ohrozenie realizácie plánovaných zámerov vplyvom zmeny vedenia obce a následnej zmeny priorít.

Tieto faktory posudzuje tzv. STEEP analýza – v oblastiach identifikuje problémy a zámery na celoštátnej, národnej či nadnárodnej úrovni a ktoré svojím charakterom ovplyvňujú aj rozvoj na

miestnej úrovni. Zmeny v spoločnosti sú neustályim procesom a tieto oblasti sa navzájom v procese zmeny ovplyvňujú. Ak chceme dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obce, na základe STEEP analýzy musíme realizovať kroky k bodom: priaznivá demografická štruktúra obyvateľov obce, prosperujúce hospodárstvo využívajúce vnútorný potenciál a zdroje obce, dostatočné zabezpečenie služieb pre obyvateľstvo a starostlivosť o životné prostredie.

Tabuľka č. 18: STEEP analýza

Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
Starnutie populácie – nižší podiel detí/ vyšší podiel seniorov	Dostupnejšia technológia a technika	Finančné zdroje na rozvoj krajiny /regiónu, /obce	Globálne otepľovanie- nepriaznivé a extrémne prejavy počasia	Legislatívne posilňovanie kompetencií samosprávy
Odchod produktívneho obyvateľstva do zahraničia	Informatizácia spoločnosti - dostupnejšie informácie	Trh práce v krajine/ regióne/ obci	Znečistenie životného prostredia- vody , pôdy, ovzdušia,..	Legislatívna na zabezpečenie vyšších príjmov do štátneho rozpočtu
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Kontakt s verejnosťou za pomoci technológií – elektronizácia verejnej správy	Hospodársky vývoj v krajine/ regióne/ obci	Úbytok a znehodnotenie pôdy – úbytok lesov, rozširovanie púští	Zmena vlády, vedenia obce ako výsledok volieb
Zmena životného štýlu- rýchle životné tempo nárast patologických javov, ...	Úspora času vďaka novej technológii	Vplyv daňovej politiky	Nárast objemu odpadu a problém s jeho likvidáciou či skladovaním	Znižovanie verejných výdavkov
Zmena životného štýlu- návrat k tradíciám, zdravému životnému štýlu, zdravej strave	Vyššie nároky na obsluhu a technickú gramotnosť	Podpora podnikania zo strany štátu	Možnosť obnovy ŽP- legislatíva na ochranu životného prostredia	
Oslabovanie tradičných ľudových hodnôt - nárast rozvodovosti, pokles sobášnosti		Miera inflácie	Nové spôsoby spracovania a separovania odpadu	

Zdroj: vlastné spracovanie

Problémom z hľadiska vonkajšieho prostredia sa zdá najmä nadmerná byrokracia v oblasti samosprávy a prípravy či implementácie projektov, ktorých cieľom je rozvoj regiónu, obce. Problémom je tiež zdĺhavý proces prípravy a kontroly, či následnej refundácie výdavkov projektu.

Neustále sa mení legislatíva do procesu tiež prináša viacero problémov, z ktorými sa musia samosprávy vysporiadať. Akýkoľvek faktor pôsobiaci zvonku môže mať pozitívne ale aj negatívne účinky na rozvoj regiónu, obce.

A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Vnútročné aj vonkajšie prostredie sú dôležitým ukazovateľom a aj vstupným faktorom pri akejkoľvek tvorbe plánu, vízie, stratégie. Pri správnom zhodnotení a využití potenciálu na jednej aj druhej strane môže obec dosiahnuť želaný rozvoj a naplniť tak ciele, ktoré si stanovila na poli rôznych oblastí. Či sa podarilo potenciál využiť a ako na tom v skutočnosti obec je už predstavuje reálny stav územia. Na jeho lepšiu identifikáciu môže slúžiť aj tzv. SWOT analýza.

A.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje metódu na základe ktorej vieme získať celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využili najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom

záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

V SWOT analýze rozlišujeme pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Silné stránky S	Slabé stránky W
tichá a pokojná lokalita na bývanie, pekné prírodné prostredie a okolie obce	nedostatok služieb (najmä zdravotníckych)
zachovaný vidiecky charakter obce	poloha obce mimo hlavných dopravných uzlov a ciest
vhodné podmienky pre cykloturistiku a pešiu turistiku	nedostatok pracovných príležitostí v obci
takmer kompletná technická infraštruktúra	nepriaznivá demografická situácia
rozvinutá spolková činnosť, aktívne občianske združenia	nedostatočná propagácia a marketing cestovného ruchu
prírodné pamiatky	zlý stav miestnych komunikácií
kanalizácia	
obecný dvor	
Príležitosti O	Ohrozenia T
blízkosť centier cestovného ruchu (Partizánske, Bánovce nad Bebravou)	nedostatok verejných financií na rozvojové a investičné projekty
vybudovanie vyhliadkovej veže	nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita
vybudovanie cyklotrás	nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu
rekonštrukcia miestnych komunikácií	nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
dobudovanie verejných priestranstiev	nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
posilnenie aktivít medziobecnej spolupráce	konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚPN, PHSR)	odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov	starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
- využitie alternatívnych zdrojov energie - vybudovanie náučného chodníka - vyčistenie a rekonštrukcia koryta miestneho potoka	ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
	odlev kvalifikovanej pracovnej sily a ľudského potenciálu do iných regiónov a do zahraničia
	časté a neprehľadné zmeny legislatívy

A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov

Rozvoj obce do veľkej miery závisí od jej polohy, demografického vývoja občanov a hospodárstva obce. Vzhľadom na to, že sa obec Veľké Kršteňany nachádza na hlavných dopravných ťahoch, môžeme jej rozvoj predpokladať skôr v oblasti priemyslu, logistických centier a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, ako v oblasti poľnohospodárstva. Obec by mala vynaložiť snahu na to, aby si aj do budúcnosti pre občanov udržala pozíciu obce atraktívnej na bývanie pre ľudí hľadajúcich obec s kvalitnou a dostupnou infraštruktúrou.

Odhad demografického vývoja predpokladá úbytok obyvateľov vzhľadom na to, že ide o celospoločenský jav, ktorý však nie je pozitívnym faktom. Tu sa obci naskytuje možnosť prispieť k pozitívnemu smerovaniu vývoja počtu obyvateľov a k prilákaniu mladých rodín výstavbou nájomných bytov, či podporou IBV. Demografia tiež poukazuje na starnutie populácie – v tejto oblasti môže obec využiť potenciál na zabezpečenie sociálnych služieb pre občanov vo vyššom veku.

Jedným z najdôležitejších faktorov rozvoja obce je množstvo pracovných príležitostí pre obyvateľov. Región stredného Ponitria je z pohľadu Trenčianskeho kraja jedným z regiónov s najväčšou nezamestnanosťou. Ruka v ruku ide tento faktor s dopravnou dostupnosťou. Impulzom rozvoja bude vybudovanie rýchlostnej komunikácie R2 zo smeru Trenčín (D1) do Prievidze a ďalej do Zvolena a Košíc. Lepšia dopravná dostupnosť je predpokladom príchodu investorov do regiónu. V oblasti pracovných miest a príležitostí na Hornej Nitre dochádza k zmene, hlavne z dôvodu úpadku baníctva a hľadajú sa iné možnosti zamestnania (napr. pestovaním plodín pri využití geotermálnej energie). V optimálnom prípade všetky plánované zámery, investície a možnosti prispedia v regióne k zlepšeniu situácie na trhu práce.

Väčšina obyvateľov za prácou dochádza mimo obec. Zvýšenie počtu pracovných miest v obci by zvýšilo jej potenciál a atraktivnosť.

Obec má potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, nakoľko sa v obci nachádzajú viaceré zaujímavé kultúrne pamiatky, archeologické náleziská (Morské dno), chránené krajinné územie Veľký vrch, chránená krajinná oblasť Ponitrie. Obec má tiež bohatú spolkovú činnosť, čo môže taktiež prispieť k prilákaniu návštevníkov na územie Stredného Ponitria.

Vďaka využívaniu Európskych investičných a štrukturálnych fondov a rôznych národných dotácií, grantov a programov na realizáciu investičných aktivít, projektov by obec mohla byť do budúcnosti zaujímavou destináciou nielen pre bývanie, ale aj pre cestovný ruch, zábavu či prácu. Pričom dôraz by mala obec klásť na možnosť vytvorenia nových pracovných miest a kvalitnej infraštruktúry s ohľadom na smart riešenia v rôznych oblastiach života.

STROM potenciálov a výziev

- potenciál na realizáciu projektov zo zdrojov Plánu obnovy a zdrojov EU
 - potenciál na realizáciu projektov z MAS Stredné Ponitrie
- potenciál na realizáciu projektov z grantov a výziev rôznych spoločností
 - prírodný potenciál na rozvoj cestovného ruchu
 - rozvoj a zabezpečenie širokého spektra sociálnych služieb
 - podpora aktivít pre rodiny s deťmi
 - realizácia infraštruktúry pre mladé rodiny s deťmi
- nové technológie, aplikácie pre uľahčenie fungovania samospráv a komunikáciu s obyvateľmi obce (smart technológie)
 - pozitívne legislatívne zmeny a lepšia daňová politika
- separovanie všetkých druhov odpadu, zhodnocovanie odpadu
- zmena životného štýlu a záujem o bývanie vo vidieckych častiach
 - vyššie kompetencie pre samosprávy
 - potenciál výstavby bytových domov aj IBV

STROM problémov a limitov

- zlý stav infraštruktúry (ciest a chodníkov)
- horšia dopravná dostupnosť regiónu ako celku
 - energetická náročnosť obecných budov
- nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu zámerov
- nepriaznivý demografický vývoj (starnutie populácie, menej ekonomicky aktívnych občanov, vyšší počet seniorov, nižší počet narodených detí, odliv obyvateľov do iných regiónov, atď...)
 - náročná byrokratizácia procesu podávania a schvaľovania projektov
 - negatívne legislatívne zmeny a daňové úniky
 - nedostatočné personálne a odborné kapacity na realizáciu projektov
 - málo skúseností s novými technológiami
 - negatívne dopady zhoršujúcej sa klímy
 - nekoordinovaná výstavba drobných stavieb
 - nadmerné zaťaženie povinnosťami zo strany štátu

Ak obec chce byť pre občanov atraktívna, musí byť tiež konkurencieschopná vzhľadom k ostatným obciam. Musí poskytovať služby pre občanov, investorov aj návštevníkov tak, aby v obci chceli zostať, vrátiť sa do nej či investovať a realizovať sa na jej území.

OBČAN: pre uspokojenie občanov musí obec zabezpečiť kvalitné služby v oblasti školstva, kultúry a športu, sociálnych vecí, bývania, občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry, životného prostredia. V tomto smere sú občania najnáročnejšou skupinou pre poskytovanie služieb, nakoľko v obci trávajú najviac času a ich bežný život sa odohráva na pôde obce, od ktorej očakávajú široký komplex služieb, ktoré pokrývajú ich potreby. V konkurenčnom boji obstojí samozrejme obec, ktorá vie viac a lepšie pokryť tieto oblasti. V oblasti bezpečnosti to znamená dobudovanie chodníkov, rekonštrukciu verejného osvetlenia. Obec je pokrytá bezplatným WIFI signálom na piatich miestach v obci. Obec má novú, prehľadnejšiu webovú stránku. Pre starších občanov, ktorí to potrebujú, je zabezpečená terénna opatrovateľská služba.

NÁVŠTEVNÍK: z pohľadu návštevníka musí obec poskytovať služby nevyhnutne spojené s jeho pobytom na území obce. Dopravné služby, ubytovanie, stravovanie a možnosti pre turizmus, oddych, relax, šport, atď. Vzhľadom na to, že návštevník trávi na území obce len istý čas, niektoré služby nie sú pre jeho pobyt rozhodujúce a zásadné. Návštevník je teda menej náročný na bežné služby, no o to náročnejší na poskytovanie služieb spojených s cestovným ruchom. V tomto smere vidíme možnosť pre obec v oblasti dobudovania informačných tabúl, rozšírenia prístupu na WIFI o ďalšie body a realizáciu náučného chodníka.

PODNIKATEĽ: pre podnikateľa je z hľadiska pôsobenia na území dôležitá dopravná dostupnosť, kúpyschopnosť obyvateľstva, pracovná sila v regióne či potenciálna možnosť rozšírenia podnikateľskej činnosti. Podnikateľ v tomto smere predstavuje špecifickú skupinu, pre ktorú nie sú až tak dôležité služby dennej spotreby. Dostatočná infraštruktúra a dostatočné množstvo pracovnej sily sú dôležitým faktorom pre príliv podnikateľov do obce.

A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 48 respondentov (online forma: 44 odpovedí, papierová forma: 4 dotazníky). Prieskumu sa zúčastnilo 24 mužov (50 %) a 24 žien (50 %). Z hľadiska vekovej štruktúry bolo 10,4 % respondentov do 18 rokov, ďalej 45,8 % respondentov bolo v rozmedzí 19 – 35 rokov, od 36 – 60 rokov sa zúčastnilo 35,4 % respondentov a nad 60 rokov sa zúčastnilo 8,3 % respondentov. Z hľadiska najvyššie dosiahnutého vzdelania malo najviac osôb ukončené vysokoškolské vzdelanie (45,8 %). Stredné vzdelanie s maturitou uviedlo 35,4 %. S bývaním v obci ako miestom pre život je veľmi spokojných a skôr spokojných 64,6 %, pričom skôr nespokojných je 29,2 % respondentov. Obyvateľom obce sa najviac páči lokalita obce, pokojné a tiché prostredie, okolitá príroda. Taktiež sa im páči zeleň na križovatke, kostol a fungujúci komunitný život.

Za najväčší nedostatok v obci považujú stav miestnych komunikácií a absenciu chodníkov. Ako problém ďalej uviedli nedostupnosť stavebných parciel pre rozvoj obce, názory niektorých ľudí a podpriemerné služby. Občania by privítali poštu, bankomat, riešenie vodovodu a miesto pre spoločenský život – napríklad park.

Šance na rozvoj obce vidia obyvatelia najmä v oblasti kultúry a športu (vytvorenie ochotníckeho súboru, komunitné centrum so službami, vybudovanie tenisového kurtu, vybudovanie cyklotrasy), v oblasti cestovného ruchu (vznik archeologického výskumu predchádzajúceho osídlenia, tvorba takejto

makety v bronzovom prevedení, obnova studničiek , tvorba náučného chodníka v zmysle historického a súčasného využitia, tvorba turistických chodníkov), v oblasti poľnohospodárstva a služieb poľnohospodárstvo je síce na vysokej úrovni avšak väčšinu z rolí obrába PD Veľké Uherce). Najväčšie ohrozenia rozvoja obce vidia obyvatelia v nedostatku finančných prostriedkov a v odchode mladých ľudí. Taktiež za ohrozenie považujú nezáujem občanov o dianie okolo seba. Ďalej vidia hrozbu v cestnej infraštruktúre a v rozrastajúcej sa rómskej komunite.

Za nedostatočné služby považujú obyvatelia služby v oblasti zdravotnej starostlivosti (39,6 %), ľudom chýba lekáreň (47,9 %) a reštaurácia (39,6 %).

Záujem o nájomné bývanie má 30,4 %, o individuálnu bytovú výstavbu má záujem 55,3 % občanov. V oblasti kultúrneho života 59,1 % respondentov uviedlo, že obec nemá dostatočné kultúrne vyžitie. Záujem je predovšetkým o plesy a zábavy. Ďalej by opýtali privítali letné kino, divadielko, karneval, sánkarské preteky či hody so stánkami od miestnych predajcov a tvorcov. Počet športových areálov považuje za dostatočný 55,8 % obyvateľov, 64,4 % obyvateľov pokladá ich stav za uspokojivý. Obyvatelia by privítali predovšetkým nový športový areál pri súčasnom futbalovom ihrisku. Chýba im najmä multifunkčné ihrisko s umelou trávou a workout prvkami. Detské ihriská považuje za nedostatočné z hľadiska počtu 56,8 % obyvateľov, z hľadiska stavu ich považuje za uspokojujúce 60,5 % respondentov. Detské ihrisko by privítali pri bývalej školskej záhrade.

Dostatok miest na parkovanie uviedlo 51,1 % občanov. Nové parkovacie miesta by mohli vzniknúť najmä pri obecnom úrade či pri ihrisku. Stav cestných komunikácií považuje za neuspokojivý 83,3 % obyvateľov, rekonštrukciu potrebujú miestne komunikácie: od obchodu Coop Jednota k bývalému družstvu, pričom väčšina uvádza, že rekonštrukciu v obci potrebujú všetky miestne komunikácie. Chodníky sú v neuspokojivom stave pre 63 % obyvateľov, rekonštruovať by sa mali chodníky najmä na ulici s materskou školou. Chodníky by mali vzniknúť popri hlavnej ceste, ktorá prechádza cez dedinu, teda od vstupu do obce až po obchod, a od kostola na cintorín, napojiť oba chodníky na už existujúci chodník, bolo by to hlavne dobré pre starých ľudí, ktorí idú do obchodu, kostola, na cintorín a mamičky s kočíkmi a malými deťmi, ktorých je v obci dosť a potrebujú s deťmi tráviť čas na prechádzkach, lebo bez chodníkov je to dosť nebezpečné. Autobusové zastávky sú v uspokojujúcom stave pre 93,6 % opýtaných, pričom 84,4 % respondentov sa vyjadrilo, že ich počet je dostatočný.

Verejné priestranstvá a parky sú v uspokojivom stave podľa 60 % obyvateľov, verejné osvetlenie je uspokojivé pre 65,2 % obyvateľov, rozhlas je v dobrom stave pre 68,9 % obyvateľov. Na kanalizáciu sa plánuje pripojiť 8,5 % respondentov, pričom 87,2 % respondentov pripojených už je. Ostatní obyvatelia 4,3 % sa pripojiť na kanalizáciu neplánujú. Vodovod je podľa 58,3 % obyvateľov v neuspokojujúcom stave. Internet je pre 69,6 % zapojených občanov dostatočný. Zo 47 odpovedí uviedlo 87,2 % opýtaných, že je v obci dostatok materských škôl.

Čo sa týka SMART riešení, zo 47 odpovedí by najväčší počet občanov privítalo box na doručovanie balíkov (38 obyvateľov – 80,9 %). Druhé miesto patrí WIFI prístupovým bodom (12 opýtaných – 25,5 %). Na treťom mieste skončili nabíjacie stanice pre elektromobily (11 občanov – 23,4 %).

Medzi prvých päť priorít, ktoré by obec mala bezodkladne riešiť patrí rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov, rekonštrukcia miestnej komunikácie, vybudovanie multifunkčného ihriska, rekonštrukcia vodovodu a pozemky pre novú IBV.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Kým analytická časť poukazovala na špecifiká vnútorné aj vonkajšie, tak strategická časť by s nimi mala pracovať a zohľadniť ich v procese nastavenia stratégie kam a ako má obec smerovať, aké projekty bude realizovať, o aké finančné zdroje sa bude uchádzať. Obec by mala svoje projektové zámery a plány nastaviť reálne vzhľadom na predchádzajúcu analýzu pričom treba brať do úvahy ekonomickú, sociálnu, technickú stránku.

VÍZIA OBCE

„Víziou obce je vytvorenie modernej a funkčnej občianskej vybavenosti v čistej obci s ohľadom na jej charakter, tradície a prírodné podmienky tak, aby umožňovala rozvoj vo všetkých kľúčových oblastiach života: sociálnej, environmentálnej, hospodárskej, technickej a smart oblasti, pričom bude klásť dôraz na rozvoj cestovného ruchu, znižovanie energetických výdavkov a dobrých medziľudských vzťahov. „

STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE

Strategické ciele rozvoja obce vychádzajú z cieľov definovaných v zákone o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. Strategickým cieľom obce je tak:

1. Odstraňovanie alebo zmiernovanie rozdielov v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zároveň tak zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce
2. Zabezpečiť zvyšovanie ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopnosti a rozvoj inovácií v obci aj za pomoci využívania novej technológie a smart riešení
3. Zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov

Pri všetkých cieľoch je potrebné aby obec využívala vnútorný potenciál (prírodný, kultúrny, materiálny, finančný, ľudský, inštitucionálny), poznatky vedy , výskumu (nové technológie) , digitalizáciu a informatizáciu v maximálnej možnej miere a tak dosiahla optimálny výsledok rozvoja obce, pričom bude naďalej rešpektovať zachovanie identity obce, ochranu životného prostredia, tradície, ochranu zdravia a bezpečnosti občanov.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce nadväzuje na prioritné oblasti Programu Slovensko 2021- 2027, ktoré sú tiež zapracované do PHSR Trenčianskeho kraja pre roky 2022- 2030. V Programe Slovensko ide o oblasti: Zelenšie Slovensko, Prepojenejšie Slovensko, Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko , Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko, Európa bližšie k občanom, Fond na spravodlivú transformáciu. V PHSR TSK sú strategické oblasti vymedzené nasledovne : Inovatívny kraj, zelený kraj, prepojený kraj, Zdravý - vzdelaný a sociálny kraj, udržateľná a spravodlivá transformácia územia.

Obec Veľké Kršteňany v rámci tvorby Programu rozvoja obce ponechala pôvodné prioritné oblasti, v ktorých bližšie definuje strategické a špecifické ciele zamerané na rozvoj obce a ktoré sú v súlade s vyššie spomínanými strategickými dokumentami.

Prioritná oblasť: HOSPODÁRSKA

Cieľ hospodárskej oblasti:

Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry za účelom skvalitnenia poskytovaných služieb s využitím moderných a inovatívnych technológií.

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu : podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v obci.

Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry: rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov, vyhládokovej veže a pod.

Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry: NN sieť, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.

Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce: spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami

Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií : informačné kiosky, nabíjacie stanice na smart zariadenia a dopravné prostriedky, rozšírenie wifi na verejných priestranstvách, optická sieť, balíkomat, atď

Prioritná oblasť: SOCIÁLNA

Cieľ sociálnej oblasti:

Budovať a zlepšovať úroveň poskytovaných sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu starostlivosť a zároveň zabezpečiť dostupnú a kvalitnú základnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých občanov, zvyšovať vzdelanostnú úroveň občanov, podporiť infraštruktúru voľného času, dostupného bývania pre občanov, verejných služieb s ohľadom na zachovanie kultúrneho dedičstva a s možnosťou aktívneho spoločenského využitia.

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci: podpora bytovej výstavby, vysporiadanie pozemkov.

Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa : rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.

Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva : infraštruktúra zdravotníctva, podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, sociálna pomoc na komunitnej úrovni a pod.

Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít: zlepšenie podmienok vzdelávania v MŠ, v ZŠ, výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora športových podujatí a telies.

Priorita 10: Zachovanie a zvel'adenie kultúrneho bohatstva obce: obnova kultúrnych pamiatok, podpora kultúrnych podujatí a organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry

Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov: vzdelávanie zamestnancov samosprávy a podpora zamestnanosti.

Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce : podpora vzniku občianskych združení, podpora spolupráce medzi združeniami a inými subjektami.

Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia : zavádzanie moderných technológií, aplikácií , smart riešení na uľahčenie informovanosti občanov

Prioritná oblasť: ENVIRONMENTÁLNA

Cieľ environmentálnej oblasti:

Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné, čisté životné prostredie a podporovať trvalo udržateľný rozvoj s cieľom zvyšovania energetickej efektívnosti, zhodnocovania odpadov, separovania odpadov a ochrany prírody .

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva: dobudovanie vodovodov, rekonštrukcia vodovodu, ochrana vodných zdrojov, efektívne využívanie vodných zdrojov, budovanie vodozádržných opatrení a pod.

Priorita 15: Odpadové hospodárstvo: podpora separovaného zberu odpadu, skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam, revitalizácia, atď.

Priorita 16: Ochrana životného prostredia : ochrana vody, pôdy, ovzdušia , budovanie protipovodňových opatrení, ochrana biodiverzity, adaptácia na zmenu klímy, obmedzenie developerských projektov s negatívnym dopadom na životné prostredie a pod.

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

V tejto časti sa Program rozvoja obce snaží popísať akými aktivitami, projektami by sa dali naplniť priority programu tak, aby boli naplnené strategické ciele všetkých oblastí : hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

C.1 Hospodárska prioritná oblasť

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ
	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry
	Vymedzenie prenájomných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne
	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci
	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce
	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách
	Výstavba pamätnej izby
	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok
	Budovanie remeselných dvorov
	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
	Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov
	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)
	Spracovanie kalendára podujatí
	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít
Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	Rekonštrukcia ciest II. a III. triedy na území katastra obce
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci
	Rekonštrukcia zastávok SAD
	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk
	Značenie ciest, chodníkov, ulíc
	Rekonštrukcia lávok a mostov

2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Budovanie cyklotrás Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu
Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia
	Dobudovanie kamerového systému v obci
	Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu
	Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy
	Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí
	Realizácia vysokorychlostného internetu v obci
	Rekonštrukcia a výstavba vodovodov
Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností a prezentáciu projektov dobrej praxe
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne
4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR
Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí	Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností
	Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia
	Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu

C.2 Sociálna prioritná oblasť

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Výstavba nájomných bytov
	Podpora a budovanie IBV
6.2 Podpora existujúcich bytových jednotiek	Rekonštrukcia nájomných bytov
Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
7.1 Estetické verejné priestranstvá	Rekonštrukcia/vybudovanie námestia
	Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou
	Výstavba amfiteátra
	Vybudovanie/ rekonštrukcia detských ihrísk
	Vybudovanie trhoviska/trhových miest
7.2 Zmodernizované verejné budovy	Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu
	Rekonštrukcia a modernizácia domu smútku
	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína
	Dobudovanie hasičskej zbrojnice
	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu
	Rekonštrukcia/zriadenie a modernizácia obecnej knižnice
	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy

7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: programu rozvoja obce a územného plánu obce
Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
8.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti
	Rekonštrukcia / zriadenie, modernizácia zdravotného strediska
8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Zriadenie/rekonštrukcia a modernizácia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby
	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb
	Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže
	Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov
Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
9.1 Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia Materskej školy
	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ
9.2 Podpora voľnočasových aktivít	Rekonštrukcia futbalového ihriska
	Výstavba multifunkčného športového areálu
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu a voľnočasových aktivít
Priorita 10: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
10.1 Ochrana kult. pamiatok	Rekonštrukcia / obnova kultúrnych a historických pamiatok
10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry
	Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce
Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade
11.2 Podpora zamestnanosti	Po zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov
Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
12.1 Podpora vzniku záujmových združení	Zakladanie záujmových združení
12.2 Spolupráca obce a organizácií	Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so spriatelnenými obcami, organizáciami
Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov	Zriadenie dostupnej wifi – tzv. wifi zóny pre občanov
	Zavedenie moderných technológií na obecný úrad, do knižnice, na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie

C.3 Environmentálna prioritná oblasť

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Vybudovanie/ rekonštrukcia vodovodu
14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Udržiavanie existujúcich vodozádržných zariadení
Priorita 15: Odpadové hospodárstvo	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
	Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci
	Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska
	Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov
Priorita 16: Ochrana životného prostredia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
16.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Ochrana vody, pôdy, ovzdušia
	Využívanie alternatívnych zdrojov energie
	Likvidácia čiernych skládok
	Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov
16.2 Skvalitnenie životného prostredia	Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov
	Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev
16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov
	Protipožiarne opatrenia
	Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách
16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj	Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Zatiaľ čo predošlé časti Programu rozvoja obce analyzovali a brali do úvahy možné projekty a aktivity na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce, realizačná časť sa zameriava už na konkrétne projekty a na ich bližší popis.

Realizačná časť sa zameriava na projekty, na ich zabezpečenie, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie

Kompetencie obce v oblasti regionálneho rozvoja vymedzuje zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 309/2014 Z. z., § 12 nasledovne:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Na základe uvedeného bude obec Veľké Kršteňany zabezpečovať a koordinovať realizáciu PHSR obce prostredníctvom zodpovedných pracovníkov na obecnom úrade. Aktivity, kde hlavným realizátorom bude obec budú zabezpečované vlastnými zdrojmi, alebo prostredníctvom externých dodávateľov v zmysle platného zákona. Obecný úrad disponuje kvalifikovanými pracovníkmi so skúsenosťami s realizáciou aktivít po organizačnej, finančnej či technickej stránke. Aktivity, ktoré budú realizované inými subjektami (podnikateľmi, organizáciami v obci alebo mimo obce), budú pracovníkmi obecného úradu monitorované.

D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie

Aby bol Program rozvoja obce čo najviac adresný a konkrétny, obsahuje tiež informácie o projektoch, časovom horizonte ich realizácie, možných finančných zdrojoch na realizáciu a odhadovaných nákladoch na projekty. Vzhľadom na nedostatok vlastných financií- častokrát aj len na základné fungovanie - sa obce spoliehajú hlavne na vyhlásené výzvy, dotačné programy alebo iné externé zdroje. Aby boli však obce schopné pružne na vyhlásené výzvy reagovať, musia mať pripravený tzv. akčný plán. Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít.

Formulár: AKČNÝ PLÁN

HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci			
Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce	Od r. 2024 do 2031	2 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva			
Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 1.3 Rozvoj cestovného ruchu			

Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba pamätnej izby	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie remeselných dvorov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vytvárania nových atraktivít v obci	Od r. 2024 do 2031	60 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie kalendára podujatí	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest			
Rekonštrukcia ciest III. triedy na území katastra obce	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci			
Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia zastávok SAD	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia parkovísk	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Značenie ciest, chodníkov, ulíc	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia lávok a mostov	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu			
Budovanie cyklotrás	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci			
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie/dobudovanie kamerového systému v obci	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry			
Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynifikácie do nových častí	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Realizácia vysokorýchlostného internetu v obci	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba vodovodov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce			
Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí			
Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

SOCIÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci			
Výstavba nájomných bytov	Od r. 2024 do 2031	600 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora a budovanie IBV	Od r. 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.1 Estetické verejné priestranstvá			
Rekonštrukcia/vybudovanie námestia	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou	Od r. 2024 do 2031	70 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba amfiteátra	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie detského ihriska	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie trhoviska/trhových miest	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.2 Zmodernizované verejné budovy			
Rekonštrukcia obecného úradu	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia domov smútku	Od r. 2024 do 2031	25 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Dobudovanie hasičskej zbrojnice	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia kultúrneho domu	Od r. 2024 do 2031	400 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia/zriadenie obecnej knižnice	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom			
Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie: 8. 1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra			
Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov			
Zriadenie/rekonštrukcia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.1 Rozvoj a podpora školstva			
Rekonštrukcia Materskej školy	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.2 Podpora voľnočasových aktivít			
Rekonštrukcia futbalového ihriska	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba multifunkčného športového areálu	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti športu	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 10.1 Ochrana kultúrnych pamiatok			
Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií			
Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti			
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, zamestnancov na obecnom úrade	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie: 11. 2 Podpora zamestnanosti			
Podpora zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.1 Podpora vzniku záujmových združení			
Zakladanie záujmových združení	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.2 Spolupráca obce a organizácii			
Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so spriatelenými obcami, organizáciami	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov			
Zriadenie dostupnej wifi -tzv. wifi zóny pre občanov	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie moderných technológií na obecnú úrad, do knižnice , na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie (v EUR)	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou			
Rekonštrukcia vodovodu	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd			
Dobudovanie kanalizácie a ČOV v obci	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva			
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci	Od r. 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Projekt osvetly, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje
Modernizácia obecného dvora	Od r. 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet , obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie: 16.1 Ochrana zložiek životného prostredia			
Ochrana vody, pôdy, ovzdušia	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Využívanie alternatívnych zdrojov energie	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Likvidácia čiernych skládok	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.2 Skvalitnenie životného prostredia			
Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov			
Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Protipožiarne opatrenia	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj			
Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie

*Vzhľadom na neustále sa meniace ceny v oblasti stavebníctva, techniky, technológie a infláciu sú ceny uvedené v tabuľke informatívne a predbežné, nie záväzné. Cena realizácie projektu bude presne stanovená v čase jeho realizácie odborne spôsobilou osobou alebo na základe prieskumu trhu.

Vzhľadom na SWOT analýzu, zhodnotenie stromu potenciálov a výziev obec pokladá za prioritné nasledovné projekty:

Tabuľka č. 19: Zoznam prioritne plánovaných projektových zámerov na roky 2024-2031

Oblasť	Aktivita
Oblasť sociálna	• Výstavba nájomných bytov • Podpora IBV • Rekonštrukcia obecného úradu • Rekonštrukcia MŠ • Výstavba multifunkčného športového areálu • Zriadenie zariadenia opatrovateľskej služby
Oblasť hospodárska	• Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Výstavba chodníkov • Dobudovanie kamerového systému • Rekonštrukcia verejného osvetlenia
Oblasť environmentálna	• Modernizácia obecného dvora • Rekonštrukcia vodovodu • Využívanie alternatívnych zdrojov energie • Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov • Zriadenie kompostoviska

Zdroj: vlastné spracovanie

D.3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce

Nastavenie systému monitorovania má slúžiť na hodnotenie implementácie Programu rozvoja obce na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov. Využíva sa pri tom systém zadefinovaných ukazovateľov k jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt (viď. tabuľka nižšie). Vzhľadom na to, že Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom v rámci jeho priebehu dochádza k priebežnému monitorovaniu - raz ročne. Po skončení platnosti dokumentu dochádza k záverečnému či ex – post hodnoteniu.

Odporúča sa mať vytvorený monitorovací výbor, ktorý bude dohliadať na monitoring plnenia plánu Programu rozvoja obce. Monitoring bude vykonávaný z radov zamestnancov obecného úradu.

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné na úrovni obce monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce.

Obecné zastupiteľstvo obce Veľké Kršteňany bude na svojich stretnutiach jedenkrát ročne prehodnocovať plnenie Programu rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať starosta obce so zamestnancami obecného úradu. Získa a vyhodnotí prípadné pripomienky úradu, poslancov a verejnosti týkajúce sa akčného plánu. Na základe získaných informácií môže v prípade potreby obec uskutočniť aktualizáciu Programu rozvoja obce, pričom aktualizovaný dokument musí schváliť zastupiteľstvo obce. Každá ďalšia aktualizácia bude označená novým číslom, pričom jej prvá verzia má označenie 1.0, každá ďalšia bude 1.1, 1.2, 1.3, atď.

Obec je podľa § 12 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení povinná každoročne do 31. mája zaslať na VÚC správu o plnení programu rozvoja obce.

Tabuľka č. 20: Merateľné ukazovatele

Projekt zameraný na :	Ukazovateľ	Merateľná jednotka	Cieľová hodnota do roku 2031
Výstavba, rekonštrukcia , modernizácia: - ciest - chodníkov - cyklochodníkov - lávok , mostov	Cesta, Chodník Cyklochodník Lávka, most	km	3 km 3 km
Výstavba , rekonštrukcia, modernizácia: - vodovodov - kanalizácii - plynového potrubia	Vodovod Kanalizácia Plynové potrubie	km	3 km
Výstavba , rekonštrukcia , modernizácia verejných priestranstiev (revitalizácia)	Verejné priestranstvo	m2	400 m2
Podpora cestovného ruchu (nové turistické trasy, náučné chodníky)	Turistické trasy, chodníky	km	6 km
Podpora cestovného ruchu (nové zariadenia poskytujúce služby v cestovnom ruchu)	Zariadenia v cestovnom ruchu	počet	1
Zrekonštruované, zmodernizované obecné budovy	Obecná budova	počet	3
Výstavba, rekonštrukcia , modernizácia detských ihrísk	Detské ihrisko	počet	2
Výstavba , rekonštrukcia , modernizácia športovísk	Športovisko	počet	1
Podpora podnikateľských subjektov	Nové podnikateľské subjekty	počet	
Podpora zamestnanosti	Nové pracovné miesta	počet	
Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov	Monitorovaný priestor	m2	2000 m2
	Opatrenia proti prírodným živlom	počet	
Úspora energie obecných budov	Úspora elektriny, plynu, vody	%	10
	Budovy využívajúce alternatívne zdroje energie	Počet	3
	Budovy s rekonštrukciou zameranou na úsporu energie	počet	3
Podpora bývania v obci (rekonštrukcia, výstavba)	Nájomné byty	počet	23
Podpora bývania v obci (nové IBV)	IBV	m2	20000

Zvýšenie kvality poskytovania zdravotníckych služieb	Ambulancie všeobecného/špecializovaného lekára	Počet	0
	Zdravotnícke centrá	Počet	0
	Lekárne	počet	0
Ochrana, rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	Kultúrne pamiatky	počet	
Sociálna starostlivosť o znevýhodnené skupiny občanov (tvorba a jej modernizácia)	Počet osôb ktorým je poskytovaná sociálna starostlivosť	Počet	6
Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia budov školských zariadení	Počet	1
	Rekonštrukcia učební	počet	1
Podpora spolupráce	Aktivity na podporu spolupráce, workshopy, stretnutia	počet	0
Rozvoj technickej a technologickej infraštruktúry obce	Internetové pokrytie obce	% pokrytia	100
Zachovávanie a rozvoj zvykov a tradícií	Podujatia na podporu zvykov a tradícií	Počet	1
Podpora poskytovania verejných služieb	Inovované služby, nové služby pre občanov	počet	1
Vzdelávanie zamestnancov samosprávy a organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti	Vzdelávacie aktivity	počet	12
Ochrana životného prostredia: - Odstránenie čiernych skládok - Environmentálne odvádzanie odpadových vôd - Osveta v oblasti ochrany ŽP	- Odstránené čierne skládky - Počet domácností napojených na kanalizáciu - Aktivity na podporu ochrany ŽP	Počet	150
Separovanie odpadu	Množstvo vyseparovaného odpadu	kg/%	105000/ 52 %
Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podporení či noví poľnohospodári, SHR, subjekty lesného hospodárstva	Počet	5

Zdroj: vlastné spracovanie

*V prípade realizácie aktivity, projektu, ktorého merateľný ukazovateľ nie je definovaný v hore uvedenej tabuľke, bude jeho cieľová hodnota definovaná priamo projektom, projektovou dokumentáciou, či v popise projektu. Merateľný ukazovateľ je definovaný priamo charakterom realizovanej aktivity. A teda ak sa budujú cesty, či chodníky – sleduje sa ich dĺžka, prípadne ak sa sleduje úspora, najlepšie sa vyjadruje v percentách oproti pôvodnému stavu. Pri akomkoľvek projekte je preto potrebné definovať veličinu, ktorá bude udávať cieľovú hodnotu projektu

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových častí podrobného plánu implementácie Programu rozvoja obce je plán využitia zdrojov a finančný plán implementácie stratégie. Úlohou v tejto časti je stanoviť finančné, ľudské, priestorové, materiálne a iné zdroje nevyhnutné pre implementáciu Programu rozvoja obce. Ako sme už spomínali, obce sa pre nedostatok financií spoliehajú na dotačné programy a iné externé zdroje financovania realizácie projektov. Je tiež rad opatrení – ako napr. investície, ktoré je možné realizovať z iných ako dotačných či rozpočtových zdrojov. Investície, ktoré zefektívňujú prevádzku infraštruktúry a poskytované služby, je možné financovať aj napr. za pomoci výhodných pôžičiek. Investície, ktoré prinášajú finančný prospech aj súkromnému sektoru, je možné zabezpečiť v partnerstve privátneho a verejného sektora a pod.

Regionálny rozvoj je financovaný podľa zákona 539/2008 Z. z., §4 priority :

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Finančné prostriedky, ktoré môže obec získať, môžu pochádzať z viacerých zdrojov:

- Dotácie ministerstiev a fondov (MIRI, MŽP, Environmentálny fond, MPSVR, MD, MŠ, Fond na podporu športu, Dotácie ministerstva kultúry,....),
- Grantové schémy ministerstiev a neziskových organizácií,
- Vlastné zdroje,
- Bankové úvery,
- Účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev,
- Sponzoring, atď.

Štruktúra využitia zdrojov vždy závisí na aktuálnej finančnej situácii obce, priorit, možnosti získania externých zdrojov na financovanie ale aj na spoločensko- ekonomických podmienkach v spoločnosti.

Formulár: Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Spolu v EUR	
I. Hospodárska oblasť	1 434 000,00
II. Sociálna oblasť	3 035 000,00
III. Environmentálna oblasť	1 800 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Schválenie Programu rozvoja obce	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Veľké Kršteňany na roky 2024 – 2031 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 309 /2014 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky tvorby a implementácie p programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vypracoval Úrad podpredsedu Vlády SR pre investície a informatizáciu, v jej platnom znení.
Spracovanie	Forma spracovania: spracovanie vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania: dokument bol spracovaný v období 05/2023-12/2023. Prípravný tím: pozostával z 5 členov, počas tvorby Programu rozvoja obce dohliadal na správnosť informácií v dokumente. Autor dokumentu: MVL Štefánek, s. r. o. Účasť verejnosti : verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania prostredníctvom dotazníkového prieskumu o obci, jej službách, potrebách, nedostatkoch, atď.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: 13.12.2023 Verejné pripomienkovanie: 13.12.2023
Schválenie	Program rozvoja obce Veľké Kršteňany na roky 2024 – 2031 bol schválený na zastupiteľstve dňa 13.12.2023.

Prílohy Programu rozvoja obce

Príloha č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Veľké Kršteňany

Príloha č. 2 – Uznesenie o schválení Vstupnej správy pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Veľké Kršteňany

Príloha č. 3 – Register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok

Príloha č. 4 – Dotazník – vzor použitý pri zbere dát pre potreby Programu rozvoja obce Veľké Kršteňany

Príloha č. 5- Uznesenie o schválení Programu rozvoja obce Veľké Kršteňany na roky 2024 -2031